KOMISIJOS SPRENDIMAS

2011 m. vasario 23 d.

dėl valstybės pagalbos C 48/08 (ex NN 61/08), kurią Graikija suteikė „Ellinikos Xrysos SA“

(pranešta dokumentu Nr. C(2011) 1006)

(Tekstas autentiškas tik graikų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2011/452/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdama į sprendimą, kuriuo Komisija nusprendė pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje [1] nustatytą procedūrą pagalbos priemonės Nr. C 48/08 (ex NN 61/08) [2] atžvilgiu,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

I PROCEDŪRA

(1) 2007 m. liepos 9 d. Komisija gavo skundą, kuriame teigiama, kad Graikija įgyvendino dvi priemones ir suteikė valstybės pagalbą „Ellinikos Xrysos SA“ (toliau – „Ellinikos Xrysos“). Apsikeitusi informacija Komisija 2008 m. gruodžio 10 d. pradėjo oficialų tariamų priemonių tyrimą.

(2) 2009 m. vasario 23 d. Graikija pateikė savo pastabas dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą.

(3) 2009 m. kovo 10 d. sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* [3]. Pastabos gautos iš keturių suinteresuotųjų šalių: 2009 m. balandžio 10 d. iš „Ellinikos Xrysos“, tariamų priemonių gavėjos; 2009 m. balandžio 10 d. iš „European Goldfields Ltd“, pagrindinės „Ellinikos Xrysos SA“ akcininkės; 2009 m. balandžio 2 d. iš „Cassandra“ kasyklų profesinės sąjungos; 2009 m. balandžio 6 d. iš Graikijos organizacijos „Hellenic Mining Watch“, kurios tikslas „saugoti aplinką ir visuomenę nuo neigiamų kasybos padarinių ir išsaugoti nacionalinį turtą“ [4].

(4) Pastabos Graikijai nusiųstos 2009 m. gegužės 6 d. ir liepos 7 d. raštais. Graikija į suinteresuotųjų šalių pastabas atsakė 2009 m. birželio 3 d., liepos 20 d. ir rugsėjo 23 d. raštais.

(5) Komisija 2009 m. birželio 19 d., gruodžio 11 d. ir 2010 m. balandžio 22 d. Graikijos valdžios institucijų paprašė pateikti daugiau informacijos, į tai Graikijos valdžios institucijos atsakė 2009 m. liepos 23 d., liepos 29 d., 2010 m. sausio 15 d., vasario 11 d., vasario 12 d., gegužės 4 d. ir gegužės 27 d. raštais. Vėliau 2010 m. gegužės mėn. Komisijos darbuotojai ir Graikijos valdžios institucijos informacija keitėsi elektroniniu paštu. Komisijos darbuotojų ir Graikijos valdžios institucijų susitikimai įvyko 2009 m. vasario 11 d. ir 2010 m. birželio 24 d., o Komisijos ir įtariamos pagalbos gavėjos – 2009 m. vasario 2 d. ir birželio 26 d.

II IŠSAMUS PAGALBOS PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

II.a. *PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE KASYBOS TEISES IR LEIDIMUS*

(6) Kasybos teisė yra teisė patekti į konkretų žemės sklypą ir užimti jį siekiant jame dirbti – atlikti kasinėjimą po žeme ar atvirose daubose, siekiant iškasti rūdą, kurios telkinių ten gali būti. Ši teisė perduodama su nuosavybe, kurioje vykdoma kasyba, ir yra neatskiriama tos nuosavybės dalis.

---

[1] 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai buvo pakeisti atitinkamai Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniais; abu nuostatų rinkiniai yra iš esmės tapatūs. Šiame sprendime nuorodos į SESV 107 ir 108 straipsnius turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į atitinkamai EB sutarties 87 ir 88 straipsnius, kai tinkama.

[2] 2008 m. gruodžio 10 d. Komisijos sprendimas C(2008) 7853 galutinis (OL C 56, 2009 3 10, p. 45).

[3] Žr. 2 išnašą.

[4] Taip apibrėžta Komisijai pateiktuose dokumentuose.

(7) Kasybos teisė skiriasi nuo kasybos leidimo, kuris yra licencija, leidžianti atlikti kasybos operacijas. Ją suteikia kompetentingos institucijos, įvertinusios pateiktas galimybių ataskaitas ir aplinkos tyrimus. Šiuo atveju tuo metu, kai 2003 m. buvo atliktas pardavimas, kasybos leidimus išduodavo Plėtros ministerija.

II.b. *PAGALBOS GAVĖJA*

(8) „Ellinikos Xrysos“ – didelė Graikijos kasybos įmonė, besiverčianti aukso, vario, švino, sidabro ir cinko kasybos verslu. 2009 m. jos apyvarta buvo 44,7 mln. EUR (pajamos sumokėjus mokesčius buvo 1,7 mln. EUR), joje dirbo maždaug 350 darbuotojų. Tuo metu, kai buvo įgyvendintos nagrinėjamos priemonės (žr. 11 ir 16–18 punktus), „Ellinikos Xrysos“ buvo didelė įmonė, nes buvo siejama su didele įmone. Remiantis 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ([5]): a) prie labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) kategorijos priskiriamos įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR ir (arba) metinio balanso suma neviršija 43 mln. EUR (Priedo 1 antraštinės dalies 2 straipsnio 1 dalis); b) norint iš tos kategorijos pašalinti įmonių, kurių ekonominė galia gali viršyti tikrųjų MVĮ ekonominę galią, grupes, reikėtų atskirti įvairias įmonių rūšis pagal tai, ar jos yra savarankiškos (9 konstatuojamoji dalis); c) savarankiška įmonė – bet kuri įmonė, neklasifikuojama kaip susijusi įmonė (Priedo 1 antraštinės dalies 3 straipsnio 1 dalis); ir d) susijusi įmonė – įmonė, kurios didžiąją daugumą akcininkų ar narių balso teisių turi kita įmonė (Priedo 1 antraštinės dalies 3 straipsnio 3 dalies a punktas). Šiuo nagrinėjamu atveju 2003 m. gruodžio mėn. (tuo metu, kai 2003 m. vyko pardavimas) 53,3 % „Ellinikos Xrysos“ akcijų (160 000 iš visų 300 000) priklausė įmonei „Greek Mines SA“, patronuojamajai įmonės „Aktor SA“ įmonei. Naujausia „Aktor“ metinė apyvarta – 2001 ir 2002 m. – buvo atitinkamai 120,9 mln. ir 302,6 mln. EUR. Be to, dviejuose naujausiuose metiniuose šios įmonės balansuose atitinkamai buvo 151,9 mln. ir 260 mln. EUR ([6]). Remiantis šiais skaičiais „Aktor“ yra didelė įmonė. Taigi, tuo metu, kai buvo įgyvendintos nagrinėjamos priemonės, „Ellinikos Xrysos“ buvo didelė įmonė.

(9) Dabar „Ellinikos Xrysos“ akcininkai yra „European Goldfields Greece BV“ (65 % akcijų), „Hellas Gold BV“ (30 % akcijų) ir „Aktor SA“, Graikijos statybos ir energetikos įmonė (5 % akcijų). „European Goldfields Greece BV“ ir „Hellas Gold BV“ yra Kanados įmonės „European Goldfields Ltd“, kurios veikla – naudingųjų iškasenų turinčios žemės nuosavybės įsigijimas, tyrimas, plėtra ir kasyba Balkanuose, patronuojamosios įmonės.

([5]) OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

([6]) Kaip paskelbta „Aktor SA“ patronuojančios įmonės „Ellaktor SA“ interneto svetainėje.

(10) „Ellinikos Xrysos“ priklauso „Cassandra“ kasyklos, kurias ji ir eksploatuoja. Įmonė jas ir jų kasybos teises iš Graikijos valstybės įsigijo 2003 m. gruodžio mėn. „Cassandra“ kasyklos yra Graikijos šiaurinėje dalyje. Jas sudaro „Olympias“ ir „Skouries“ aukso kasyklos ir „Stratoni“ vario ir cinko kasyklos.

(11) Iki 2003 m. „Cassandra“ kasyklos priklausė įmonei „TVX Hellas SA“, kuri jas 1995 m. už 11 mlrd. drachmų (GRD) (maždaug 39,8 mln. EUR ([7])) įsigijo iš Graikijos valstybės per viešą konkursą.

(12) 2002 m. Graikijos valstybės taryba anuliavo kasybos ir aukso apdirbimo leidimus, išduotus „Cassandra“ kasykloms, konkrečiai „Olympias“ ir „Stratoni“. „Olympias“ kasybos ir aukso apdirbimo leidimai anuliuoti dėl aplinkosauginių priežasčių, kurios laikytos rimtomis. „Stratoni“ kasybos leidimas anuliuotas dėl to, kad Graikijos valstybė jį išdavė neteisėtai per instituciją, kuri tam neturėjo įgaliojimų.

(13) Valstybės tarybai anuliavus minėtus leidimus, kompetentinga Plėtros ministerija išleido du aktus dėl „Stratoni“: 1) 2003 m. sausio 7 d. įsakė nutraukti „Stratoni“ veiklą; ir 2) 2003 m. sausio 29 d. nurodė „Stratoni“ patvirtinti papildomas saugos priemones. 2003 m. vasario 18 d. atsižvelgdama į Valstybės tarybos sprendimą dėl anuliavimo, Plėtros ministerija išleido dar vieną aktą, kuriuo leidžiama kasykloje „Stratoni“ pradėti vykdyti veiklą ir anuliuojami ankstesni 2003 m. sausio 7 ir 29 d. aktai. 2003 m. vasario 18 d. aktas tuo metu, kai kasyklos parduotos įmonei „Ellinikos Xrysos“, galiojo.

(14) Taip pat, dėl minėtų „Cassandra“ kasyklų kasybos ir aukso apdirbimo leidimų anuliavimo, įmonė „Kinross“ (Kanados kasybos įmonė), kuriai priklausė „TVX Hellas“, nutraukė savo finansavimą, kad išsaugotų akcijų vertę. Todėl „TVX Hellas“ buvo priversta kreiptis dėl bankroto.

([7]) Pakoreguota pagal Graikijos bendrąjį pramoninės produkcijos kainų 1995–2003 m. indeksą. Nagrinėjamas pardavimas yra susijęs su pramoniniais (kasybos) ištekliais, taigi koregavimas turi atspindėti pramonės sektoriaus kainų pokyčius. Komisija atitinkamai taikė pramoninės produkcijos kainų indeksą.

II.c. *1 PRIEMONĖ. PARDAVIMO KAINA MAŽESNĖ UŽ RINKOS VERTĘ*

(15) 2003 m. gruodžio 12 d. įmonė „TVX Hellas“ „Cassandra“ kasyklas perleido Graikijos valstybei už 11 mln. EUR pagal neteisminį susitarimą, ir dėl to panaikinti abipusiai reikalavimai („TVX Hellas“ iš Graikijos reikalavo 293,5 mln. EUR). Tą pačią dieną Graikijos valstybė „Cassandra“ kasyklas pardavė „Ellinikos Xrysos“ už 11 mln. EUR, prieš tai neatlikusi jokio turto vertinimo ar nepaskelbusi jokio atviro konkurso. Parduota: a) „Stratoni“, „Skouries“ ir „Olympias“ kasyklos kartu su atitinkamomis kasybos teisėmis; b) žemė; c) mineralinių žaliavų atsargos; ir d) pagrindinis kapitalas (kasybos ir apdirbimo įranga, darbininkams skirti pastatai ir pramoniniai pastatai). Remiantis Graikijos valdžios institucijomis, priemonės tikslas buvo rasti savininką, norintį eksploatuoti kasyklas ir taip išsaugoti darbo vietas ir apsaugoti aplinką.

II.d. *2 PRIEMONĖ. ATLEIDIMAS NUO MOKESČIO IR TEISINIŲ RINKLIAVŲ SUMAŽINIMAS*

(16) „Cassandra“ kasyklas Graikija pardavė „Ellinikos Xrysos“ pagal dviejų šalių sudarytą sutartį, kuri ratifikuota Įstatymu 3220/2004 ([8]). Pagal šį įstatymą „Ellinikos Xrysos“ atleista nuo bet kokių mokesčių. Taip pat teisinės ir kitokios rinkliavos sumažintos iki tik 5 % faktinės sumos, kuri paprastai turėjo būti mokama. Remiantis Graikijos valdžios institucijomis, priemonės tikslas buvo sukurti paskatą potencialiems pirkėjams, nes kasyklų vertė buvo neigiama.

(17) Remiantis Graikijos įstatymu ([9]), nekilnojamojo turto perleidimo mokestis yra 7 % nuo perleidžiamo turto vertės nuo pirmų 15 000 EUR ir 9 % nuo likusios sumos. Be to, remiantis Graikijos kasybos kodeksu ([10]), specialus kasybos teisių perleidimo mokestis yra 5 % perleidžiamų teisių vertės (t. y. kasyklos vertės).

(18) Šiame sprendime Komisija nustatė, kad bendra pagalbos suma 1 ir 2 priemonės atveju yra 15,34 mln. EUR; Komisija tai nustatė išnagrinėjusi:

a) trijų kasyklų („Stratoni“, „Olympias“ ir „Skouries“), kurios sudaro „Cassandra“ kasyklas, vertę remdamasi ekonominiais veiksniais pardavimo metu, taip pat tų kasyklų galimybę būti eksploatuojamomis (žr. išsamią analizę 63–79 punktuose);

b) „Cassandra“ kasyklų žemės vertę, apskaičiuotą vertinimo ataskaitoje (žr. 19 punktą) ir patikrintą pagal kainą, sumokėtą už didžiąją šios žemės dalį per atvirą konkursą 1995 m. (žr. išsamią analizę 80–90 punktuose);

c) mineralinių žaliavų atsargų, kurias „Ellinikos Xrysos“ įsigijo per 2003 m. pardavimą, vertę remdamasi ta pačia vertinimo ataskaita (žr. išsamią analizę 91–97 punktuose);

d) mokėtinų mokesčių, nuo kurių „Ellinikos Xrysos“ atleista pagal pardavimo sutartį, sumą (žr. išsamią analizę 118–124 punktuose).

(19) 2008 m. gruodžio 10 d. sprendime pradėti tyrimą Komisija abejojo, ar Graikija „Cassandra“ kasyklas įmonei „Ellinikos Xrysos“ pardavė už jų rinkos vertę, nes pardavimas įvykdytas nepaskelbus atviro konkurso ar neatlikus nepriklausomo turto vertinimo, Komisija taip pat abejojo, ar toks pardavimas už mažesnę negu rinkos vertę dera su SESV. Nuoroda daryta į „Cassandra“ kasyklų vertinimo ataskaitą, paskelbtą „European Goldfields“, „Ellinikos Xrysos“ akcininkės, vardu. Remiantis ta ataskaita, sąžininga „Cassandra“ kasyklų rinkos vertė buvo 500 mln. JAV dolerių (2004 m. birželio 30 d., pagal tos dienos USD ir EUR valiutos kursą (1,2155 USD/EUR ([11])), ši suma prilygo 411 mln. EUR). Ataskaitą (toliau – „Behre Dolbear“ ataskaita) paskelbė „Behre Dolbear International Ltd“, kuri, remiantis „European Goldfields“, yra „išskirtinė tarptautinė mineralinių žaliavų pramonės konsultantė“ ([12]).

(20) Komisija taip pat abejojo, ar atleidimas nuo mokesčio ir teisinių rinkliavų sumažinimas yra atleidimas nuo finansinių įsipareigojimų valstybei, kurie derėjo su SESV.

([8]) 2004 m. sausio 28 d. Graikijos oficialusis leidinys.

([9]) Įstatymas 1521/1950, ratifikuotas Įstatymu 1587/1950, Graikijos Vyriausybės oficialusis leidinys, I serija, Nr. 294.

([10]) 1973 m. Graikijos kasybos kodeksas, Graikijos Vyriausybės oficialusis leidinys, I serija, Nr. 277, 1973 10 05.

([11]) Savo 2008 m. gruodžio 10 d. sprendime pradėti oficialų tyrimą Komisija taikė 2004 m. rugsėjo 28 d. – dienos, kurią paskelbta „Behre Dolbear“ ataskaita – valiutos kursą ir ataskaitoje nurodytą 500 mln. USD vertę konvertavo į 408 mln. EUR. Šiame sprendime Komisija nusprendė taikyti tinkamesnį 2004 m. birželio 30 d. valiutos kursą, nes būtent tą dieną galiojo „Behre Dolbear“ ataskaita ir joje nurodyta vertė.

([12]) „Behre Dolbear“ taip pat minima įvairiose kasybos veiklos vertinimo ataskaitose ir tyrimuose (Jungtinių Tautų, „Citibank“, Indijos Vyriausybės ir tokių bendrovių kaip „Anglo Asian Mining Plc“, „Chaarat Holdings Ltd“ ir „Central African Mining and Exploration Company Plc“ vardu).

III **GRAIKIJOS IR SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

III.a. *GRAIKIJOS IR PAGALBOS GAVĖJOS PASTABOS*

(21) Didelė dalis Graikijos ir pagalbos gavėjos pastabų sutampa, todėl Komisija 22–31 punktuose jas pateiks kartu.

(22) Remiantis Graikijos valdžios institucijomis ir pagalbos gavėja, Graikija per 2003 m. pardavimą veikė tik kaip tarpininkė, nes „TVX Hellas“, tik įpusėjusi bankroto procedūrą, negalėjo kasyklų parduoti tiesiogiai „Ellinikos Xrysos“. Jos taip pat teigia, kad Graikijai kasyklos niekada nepriklausė ir iš 2003 m. pardavimo Graikija negavo jokių pinigų, nes 11 mln. EUR sumokėta tiesiogiai „TVX Hellas“. Jos taip pat teigia, kad 1995 m. pardavimo sandorį sudarė „TVX Hellas“ ir ankstesnė savininkė – privati įmonė, kuri buvo likviduojama, todėl 2003 m. pardavimas buvo nesusijęs su jokiais valstybės ištekliais.

(23) Be to, Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad pardavimo metu „Cassandra“ kasyklų rinkos vertė buvo sumažinta ar net neigiama dėl ilgo neeksploatavimo ir kasyklų leidimų anuliavimo. Neigiama kasyklų rinkos vertė taip pat galėtų būti įrodoma tuo, kad „Kinross“, „TVX Hellas“ savininkė ir ekonominės veiklos vykdytoja, veikianti rinkos sąlygomis, neigiamą kasyklų vertę nustatė, kai kapitalizavo didelius savo investicijų nuostolius. Jos teigia, kad tai, kad už „Ellinikos Xrysos“, taip pat privačią įmonę, sumokėta teigiama kaina, pateisinama sutartyje esančiu anuliavimo straipsniu, kuriuo pašalinta pirkėjo rizika. Be to, jos teigia, kad kasybos įmonės įsigyta žemė gali būti panaudota tik kasybos veiklai ir neturi rinkos vertės, nes Graikijos įstatymais tokiose vietovėse pirmenybė teikiama kasybos veiklai. Todėl jos teigia, kad dėl kasybos teisių vertės sumažėjimo dėl ilgo neeksploatavimo ir kasybos leidimų anuliavimo sumažėjo ir žemės vertė. Galiausiai, kalbant apie aukso išteklius, kurie buvo įmonei „Ellinikos Xrysos“ parduoto turto dalis, jos teigia, kad 2003 m. jų vertė buvo neigiama dėl palyginti mažos aukso kainos ir palyginti didelių susijusių sąnaudų, pavyzdžiui, transporto ir apdirbimo.

(24) Be to, kas paminėta, ir atsižvelgiant į rinkos ekonomikos kriterijus, į kuriuos reikėjo atsižvelgti sudarant sandorį, Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad tokie kriterijai taip pat apima aplinkosauginius ir socialinius dalykus, susijusius su įmonės įvaizdžiu ir darbuotojų pasitenkinimu. Tai grindžiama faktu, kad „TVX Hellas“, ekonominės veiklos vykdytoja, veikianti rinkos sąlygomis, taip pat atsižvelgė į darbuotojų ir aplinkos problemas ir išmokėjo atitinkamas kompensacijas. Jos taip pat teigia, kad kasyklų nepardavimas taip pat reikštų dideles aplinkosaugos išlaidas, kurios tektų Graikijos valstybei ir būtų maždaug 15,7 mln. EUR. Taip pat jos teigia, kad „Ellinikos Xrysos“ sumokėta kaina taip pat pateisinama rinkos ekonomikos kriterijais, nes ji buvo lygi kainai, kurios prašė privati įmonė „TVX Hellas“. Remiantis Graikija ir pagalbos gavėja, „TVX Hellas“ būtų nustačiusi didesnę kainą, jei tik būtų galėjusi tai padaryti. Be to, jos teigia, kad „Ellinikos Xrysos“ sumokėta kaina buvo lygi turto buhalterinei vertei, nurodytai „TVX Hellas“ finansinėse ataskaitose. Galiausiai, jos teigia, kad per 2003 m. pardavimą sumokėta kaina yra tikra kasyklų kaina, t. y. „Stratoni“ kasyklos vertė, nes ji vienintelė buvo veikianti. Kalbant apie „Skouries“, Graikija ir pagalbos gavėja teigia, kad ten niekada nebuvo vykdyta jokia kasybos veikla ir nedarytos jokios investicijos, išskyrus kasybos tyrimus, kuriuos prieš 2003 m. pardavimą atliko „TVX Hellas“. Jos taip pat teigia, kad norint, kad „Skouries“ būtų veikianti kasykla, reikia didelių investicijų. Dėl minėtų priežasčių jos teigia, kad 2003 m. pardavimu įmonei „Ellinikos Xrysos“ nesuteiktas pranašumas.

(25) Kalbant apie „Behre Dolbear“ ataskaitą, nei Graikija, nei pagalbos gavėja neabejoja dėl „Behre Dolbear“ patikimumo. Tačiau abi prieštarauja ataskaitai, teigdamos, kad į ją negalima atsižvelgti, nes jos tikslas buvo patraukti investuotojų dėmesį, o tuo metu, kurį apima ataskaita (2004 m. birželio mėn.), padėtis buvo kitokia negu pardavimo metu (2003 m. gruodžio mėn.). Jos taip pat teigia, kad kasyklų vertė, įvertinta „Behre Dolbear“, yra susijusi su turtu ir atitinkamais kasybos leidimais, o „Ellinikos Xrysos“ įsigijo tik turtą, kasybos leidimus Graikijos valstybė turėjo suteikti vėliau. Be to, jos teigia, kad ataskaitoje neminimas parduotas turtas, o tik „Ellinikos Xrysos“ vertė esant veiklos tęstinumui ir kad dėl to neparodoma turto, kurį Graikijos valstybė pardavė 2003 m. gruodžio mėn., vertė. Galiausiai, jos teigia, kad ataskaitos 37 puslapyje pateiktoje 5.3 lentelėje „Behre Dolbear“ nurodo apskaičiuotą neigiamą grynąją dabartinę beveik veikiančių „Cassandra“ kasyklų vertę, t. y. 2,59 mln. USD; todėl faktiškai sumokėta kaina (11 mln. EUR) buvo didesnė negu kasyklų rinkos vertė.

(26) Tačiau, jei „Behre Dolbear“ ataskaita naudojamasi, Graikija teigia, kad iš trijų skirtingų metodų, nustatytų ataskaitoje, priimtinas gali būti tik pajamų metodas, nes tai pagrindinis, tarptautiniu mastu taikomas vertinimo metodas ir tik atsižvelgiant į jo pripažinimo galiojančiu dieną, ir tik jei bus išduoti kasybos leidimai ir padarytos didelės investicijos.

(27) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja pripažįsta, kad Graikija turtą tiesiogiai įmonei „Ellinikos Xrysos“ pardavė neskelbdama konkurso arba neatlikdama išankstinio vertinimo dėl to, kad buvo mažai laiko ir reikėjo išsaugoti darbo vietas ir apsaugoti aplinką. Jos taip pat teigia, kad „TVX Hellas“ turėjo Graikijai reikalavimų, kurių vertė 293,5 mln. EUR, nes patyrė nuostolių dėl savo investicijų į kasyklas (kurių eksploatavimas sustabdytas 2002 m. paskelbus sprendimus dėl anuliavimo) ir turėjo išlaidų dėl aplinkos apsaugos. Jos teigia, kad pardavimo sutartyje nebuvo sąlygos dėl mažiausio etatų skaičiaus, nes kasybai reikia didelio darbuotojų skaičiaus, bet kartu neįmanoma kiekybiškai nustatyti įsipareigojimą išsaugoti darbo vietas. Galiausiai, jos teigia, kad jei Komisija išduotų vykdomąjį raštą sumoms išieškoti, būtų galima pateikti prašymą anuliuoti sutartį, tokiu atveju Graikijos valstybės galėtų būti prašoma grąžinti įmonei 11 mln. EUR, o jai būtų grąžintas turtas.

(28) Be to, Graikijos valdžios institucijos įrodinėja, kad buvo galima remtis per 1995 m. atvirą konkursą nustatyta verte ir kad galima tarti, kad žemės vertė nepakito. Jos teigia, kad „Behre Dolbear“ ataskaitoje taikytas metodas (pajamų metodas) gali būti priimtinas, bet jis gali būti taikomas tik tą dieną, kurią paskelbta ataskaita (2004 m. birželio 30 d.), ir tik tuo atveju, jei būtų suteikti kasybos leidimai ir padarytos didelės investicijos. Galiausiai, Graikijos valdžios institucijos sutinka, kad pardavimo metu „Stratoni“ turėjo galiojančius kasybos leidimus, todėl ji buvo veikianti ir atitiko „Behre Dolbear“ ataskaitos straipsnį dėl beveik veikiančios kasyklos.

(29) Kalbant apie atleidimą nuo mokesčio ir teisinių rinkliavų sumažinimą, pasak pagalbos gavėjos, įstatymais numatytas kasyklų perleidimo mokestis šiuo atveju buvo netaikytinas. Be to, remiantis Graikija, kasyklų vertė buvo neigiama, todėl potencialiems pirkėjams reikėjo paskatų. Graikija taip pat argumentuoja, kad Graikijos kasybos kodekso 173 straipsnyje nustatytas maždaug 5 % mokesčio tarifas, bet jis taikomas tik sandoriams, vykdomiems „už atlygį“ („*με επαχθή αιτία*“), o tai, remiantis Graikija, reiškia sandorius, kurių priežastis yra nelaimingi incidentai, pvz., savininko mirtis; todėl šiuo atveju jis buvo netaikytinas. Be to, pagalbos gavėja teigia, kad pardavimo sutartis dar nėra galutinė dėl straipsnio dėl anuliavimo ir dėl to, kad taikyti bet kokius mokesčius būtų per ankstyva. Galiausiai, pagalbos gavėja teigia, kad teisinių mokesčių sumažinimas nesusijęs su valstybės ištekliais, nes teisininkai yra privatūs profesionalai, o mokesčiai ir rinkliavos nuo jų honoraro buvo deramai sumokėti.

(30) Graikija pripažįsta, kad 7–9 % mokestis iš tikrųjų imamas visais žemės pardavimo atvejais, neatsižvelgiant į tai, ar parduodamas įmonės turtas, ar privačių asmenų turtas.

(31) Galiausiai, ir Graikija, ir pagalbos gavėja argumentuoja, kad, net jei 2003 m. pardavimas būtų „Ellinikos Xrysos“ suteikta pagalba, ši įmonė pagal 1998 m. regioninės pagalbos gaires ir 2002 m. daugiasektorę regioninės pagalbos dideliems investiciniams projektams programą – ir gairės, ir programa galiojo pardavimo metu – atitiko reikalavimus, kad galėtų gauti pagalbą, nes įmonė buvo vietovėje, kuri atitiko reikalavimus pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą. Pagalbos gavėja taip pat teigia, kad pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, 2008 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires ir SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ji galėtų atitikti reikalavimus, kad galėtų gauti pagalbą, nes nagrinėjamos investicijos buvo susijusios su nacionalinės svarbos sektoriumi ir vietove. Kalbant apie atleidimą nuo mokesčių, remiantis pagalbos gavėja, mokestis sudarė 38 000 EUR; todėl jis buvo mažesnis negu *de minimis* riba (100 000 EUR per bet kurį trejų metų laikotarpį) ([13]) ir „Ellinikos Xrysos“ iš to jokios naudos nebuvo.

III.b. *KITŲ SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS*

(32) Komisija pastabų dėl sprendimo pradėti tyrimą gavo ir iš „Hellenic Mining Watch“ ([14]). „Hellenic Mining Watch“ teigia, kad „Cassandra“ kasyklų turtas taip pat yra didelis nekilnojamasis turtas, dėl kurio gerokai padidėja bendra kasyklų vertė, bet į kurį neatsižvelgta „Behre Dolbear“ ataskaitoje. „Hellenic Mining Watch“ atmeta nedarbo priežastis, kuriomis grindžiamas kasyklų perleidimas nesilaikant teisinių procedūrų, teigdama, kad į pardavimo sutartį nebuvo įtraukta jokių „Ellinikos Xrysos“ nustatytų prievolių pasamdyti konkretų ar mažiausią darbininkų skaičių.

(33) Panašiai „Hellenic Mining Watch“ atmeta ir aplinkosaugos priežastis, kuriomis grindžiamas kasyklų perleidimas nesilaikant teisinių procedūrų, teigdama, kad 2003 m. pardavimo sutarties 1 straipsniu „Ellinikos Xrysos“ atleidžiama nuo bet kokios atsakomybės už žalą aplinkai, jei tokia žala ar tokios žalos priežastys atsirado prieš paskelbiant įstatymą, kuriuo ratifikuojama pardavimo sutartis. Galiausiai, „Hellenic Mining Watch“ tvirtina, kad kasyklų turtas taip pat yra aukso turinčių didelės vertės mineralinių žaliavų atsargos, vertos 80 mln. EUR, o tai nepaminėta su „Ellinikos Xrysos“ sudarytoje pardavimo sutartyje.

([13]) Nustatyta 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 69/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai, galiojusiame 2003 m. vykdant pardavimą.

([14]) Žr. 2 punktą.

(34) Atsakydama į „Hellenic Mining Watch“ pastabas Graikija pakartoja požiūrį, kad „Ellinikos Xrysos“ negavo jokios valstybės pagalbos. Graikija konkrečiai teigia, kad ji nebuvo nei kasyklų savininkė, nei jų pirkėja, ji tik buvo dviejų privačių šalių sandorio tarpininkė. Be to, Graikija teigia, kad „Hellenic Mining Watch“ tvirtinimai migloti, netikslūs ir prieštaringi. Galiausiai, Graikija teigia, kad „Hellenic Mining Watch“ siekia, kad „Cassandra“ kasyklos būtų sugrąžintos valstybei, nes jos didžiausias tikslas yra aplinkos apsauga.

(35) Galiausiai Komisija pastabų dėl sprendimo pradėti procedūrą taip pat gavo iš „Cassandra“ kasyklų profesinės sąjungos ([15]), abejojančios, ar priemonė yra neteisėta valstybės pagalba, ir nurodančios, kad kasyklos prisideda prie ekonomikos ir užimtumo skatinimo.

IV **PAGALBOS VERTINIMAS**

(36) Remdamasi Graikijos ir kitų trečiųjų šalių paminėtais faktais ir argumentais Komisija šiame skirsnyje įvertins nagrinėjamas priemones. Pirma, Komisija vertins, ar nagrinėjamose priemonėse yra valstybės pagalbos, kad nustatytų pagalbos buvimą arba nebuvimą (IV.a poskirsnis). Antra, jei priemonėje tikrai būtų pagalbos, Komisija vertins jos derėjimą su vidaus rinka (IV.b poskirsnis).

IV.a. *PAGALBOS BUVIMAS PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 1 DALĮ*

(37) Siekdama nustatyti, ar priemonė yra valstybės pagalba, Komisija turi įvertinti, ar ginčijama priemonė atitinka SESV 107 straipsnio 1 dalies sąlygas, t. y.: „išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.“

(38) Atsižvelgdama į šią nuostatą Komisija vertins, ar ginčijama priemonė, skirta „Ellinikos Xrysos“, yra valstybės pagalba.

1 PRIEMONĖ. PARDAVIMO KAINA MAŽESNĖ UŽ RINKOS VERTĘ

a. ***Pranašumas***

(39) Tais atvejais, kai valstybė turtą parduoda už mažesnę negu rinkos vertę, pirkėjui (gaunančiam turtą už subsidijuojamą kainą) suteikiamas pranašumas, ir tai gali būti valstybės pagalba. Priešingai, už rinkos kainą turtas parduodamas (taigi valstybės pagalbos nėra) tais atvejais, kai kainą nustato nepriklausomas vertintojas ir ji atitinka pardavimo kainą arba kai pardavimas vykdomas skelbiant konkurencinį, atvirą, skaidrų ir besąlyginį konkursą ir pasirenkamas didžiausią kainą nurodęs pirkėjas ([16]).

(40) Šiuo atveju „Cassandra“ kasyklos parduotos neskelbus atviro konkurso arba neatlikus jokio vertinimo. Siekdama nesuteikti valstybės pagalbos valstybė turi veikti kaip racionalus, didžiausio pelno siekiantis privatus savininkas, t. y. „rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis pardavėjas“, ir iš pardavimo siekti geriausio finansinio rezultato. Taigi, šiuo nagrinėjamu atveju Komisija įvertino, ar Graikijos valstybė veikė kaip rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis pardavėjas.

(41) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad aplinkosaugos ir socialiniai klausimai taip pat laikomi rinkos ekonomikos kriterijais, nes jie susiję su įmonės įvaizdžiu ir darbuotojų pasitenkinimu. Jos laikosi nuomonės, kad jų argumentą patvirtina tai, kad „TVX Hellas“, ekonominės veiklos vykdytoja, veikianti rinkos sąlygomis, atsižvelgė ir į darbuotojų bei aplinkosaugos problemas ir savo darbuotojams sumokėjo kompensaciją, įskaitant kompensaciją už ankstesnius aplinkosauginius įsipareigojimus (dar iki 2003 m. pardavimo). Jos taip pat teigia, kad rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis pardavėjas sutiktų sumažinti kainą, kad išspręstų aplinkosaugos ir socialines problemas.

(42) Komisija negali sutikti su tokiu argumentu. Aplinkosaugos ir socialinių problemų pobūdis toks, kad jos yra viešosios politikos, vykdomos valdžios institucijų, rūpestis. Rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis pardavėjas gali atsižvelgti į nedarbo ir aplinkos apsaugos problemas, bet tik ribotai, kad apsaugotų ar išsaugotų savo, socialiai ir aplinkos apsaugos požiūriu atsakingo veikėjo, verslo reputaciją, tačiau tik tiek, kad nebūtų pakenkta jo finansiniams interesams. Bet kokiu atveju, pardavimo aplinkybėmis racionalus rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis pardavėjas įvertintų ir kiekybiškai nustatytų visas išmokas ar išlaidas, susijusias su tokiomis problemomis, kad nuspręstų, kokios įtakos tai galėtų turėti priimtinai kainai. Nagrinėjamu atveju Komisija pažymi, kad į sutartį neįtrauktos jokios tokios finansinės specifikacijos, o Graikija neparodė, kad pardavimo metu ji kaip nors vertino tokias finansines išlaidas.

(43) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja taip pat teigia, kad kasyklų rinkos vertė buvo neigiama, ir tai įrodoma tuo, kad „Kinross“, „TVX Hellas“ savininkė ir

([15]) Žr. 2 punktą.

([16]) Konkurencijos politikos ataskaita, 1993, 256 psl.

ekonominės veiklos vykdytoja, veikianti rinkos sąlygomis, neigiamą kasyklų vertę nustatė, kai kapitalizavo didelius savo investicijų nuostolius.

(44) Komisija negali sutikti su tokiu argumentu. „TVX Hellas“ savo verslo veiklą „Cassandra“ kasyklose sustabdė dėl to, kad Valstybės taryba anuliavo kasyklų leidimus. Tačiau „Stratoni“ tuo metu, kai „TVX Hellas“ ją pardavė Graikijai (žr. 13 punktą), galiojantį kasyklos leidimą turėjo, o „Olympias“ leidimas tebebuvo anuliuotas. Todėl Komisija mano, kad „TVX Hellas“ sprendimas parduoti „Cassandra“ kasyklas buvo susijęs su jos nesėkmingomis didelėmis investicijomis į „Olympias“. Todėl „TVX Hellas“ elgesys buvo susijęs su „Olympias“ investicijų, o ne „Stratoni“ verte.

(45) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja pripažįsta, kad Graikija turtą tiesiogiai įmonei „Ellinikos Xrysos“ pardavė neskelbdama konkurso arba neatlikdama išankstinio vertinimo dėl to, kad buvo mažai laiko, reikėjo išsaugoti darbo vietas ir apsaugoti aplinką. Kalbant apie aplinkos apsaugą, jos taip pat teigia, kad kasyklų nepardavimas taip pat reikštų dideles aplinkosaugos išlaidas, kurios tektų Graikijos valstybei ir būtų maždaug 15,7 mln. EUR. Kalbant apie užimtumą, Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja sutinka, kad pardavimo sutartyje nebuvo sąlygos dėl mažiausio etatų skaičiaus, bet teigia, kad neįmanoma kiekybiškai nustatyti įsipareigojimą išsaugoti darbo vietas ir kad kasykloms reikia didelio darbininkų skaičiaus.

(46) Kalbant apie tai, kas pasakyta, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad parduoto turto vertė prieš pardavimą nebuvo kaip nors vertinama ir kad pardavimas nebuvo vykdomas per atvirą procesą, veikiau jis vykdytas tiesiogiai susisiekiant su pirkėju. Kalbant apie aplinkos apsaugos išlaidas, kurios tariamai tektų Graikijai, Komisija daro pastabą, kad sutartyje ar kuriuose nors dabartiniuose dokumentuose nėra jokių tokių išlaidų įrodymų. Komisija taip pat pažymi, kad pirkėjui nenustatyta jokių papildomų aplinkosaugos įsipareigojimų, išskyrus tai, kas nustatyta galiojančiuose teisės aktuose. Komisija mano, kad jei į aplinkosaugos išlaidas turėtų būti atsižvelgiama kaip į pardavimo kainos nustatymo veiksnį, privatus pardavėjas rūpestingai įvertintų ir kokybiškai nustatytų tas išlaidas ir tik tada nustatytų pardavimo kainą. Graikija neparodė, kad pardavimo metu ji atliko kokį nors vertinimą ar nustatė kiekį arba kad kaip nors kitaip atsižvelgė į tokias aplinkosaugos išlaidas.

(47) Komisija taip pat pažymi, kad į 2003 m. pardavimo sutartį neįtraukė sąlygos, kuria būtų reikalaujama, kad pirkėjas išsaugotų ar sukurtų kokį nors mažiausią darbo vietų skaičių. Todėl Komisija negali sutikti su argumentu, kad pirkėjui nustatytas įsipareigojimas išsaugoti daugiau darbo vietų, negu to ekonomiškai reikia, nes pardavimo sutartyje nebuvo nustatytas joks įsipareigojimas išsaugoti konkretų darbo vietų skaičių. Taigi, Komisija mano, kad privataus pardavėjo požiūriu joks argumentas, susijęs su darbo vietų ar užimtumo išsaugojimu, negali lemti mažesnės negu kasyklų rinkos vertė pardavimo kainos.

(48) Remdamasi 46 ir 47 punktais Komisija negali sutikti su Graikijos ir pagalbos gavėjos argumentais, išdėstytais 45 punkte.

(49) Kalbant apie užimtumą ir aplinkos apsaugą (žr. 45 punktą), „Hellenic Mining Watch“ atmeta nedarbo priežastis, kuriomis grindžiamas kasyklų perleidimas nesilaikant teisinių procedūrų, teigdama, kad į pardavimo sutartį nebuvo įtraukta jokių „Ellinikos Xrysos“ nustatytų prievolių pasamdyti konkretų ar mažiausią darbininkų skaičių. „Hellenic Mining Watch“ taip pat teigia, kad „Ellinikos Xrysos“ suteiktas pranašumas, nes 2003 m. pardavimo sutarties 1 straipsniu „Ellinikos Xrysos“ atleidžiama nuo bet kokios atsakomybės už žalą aplinkai, jei tokia žala ar tokios žalos priežastys atsirado prieš paskelbiant įstatymą, kuriuo ratifikuojama pardavimo sutartis.

(50) Kalbant apie pateiktą antrą „Hellenic Mining Watch“ argumentą, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad 2003 m. pardavimo sutartimi „Ellinikos Xrysos“ atleidžiama nuo bet kokios atsakomybės už žalą aplinkai, jei tokia žala ar tokios žalos priežastys atsirado prieš paskelbiant įstatymą, kuriuo ratifikuojama pardavimo sutartis. Komisija mano, kad ankstesniame sakinyje paminėta sutarties nuostata įmonei „Ellinikos Xrysos“ nesuteikiamas atskiras pranašumas, nesusijęs su pardavimo kaina. Straipsniai, kuriuose pardavėjui ir pirkėjui paskirstomi įvairūs finansiniai įsipareigojimai, yra dažni privačiose sutartyse. Galiausiai pardavimo šalys į tokius straipsnius atsižvelgia nustatydamos pardavimo kainą. Todėl pagrindinis šiuo atveju kylantis klausimas – ar pardavimas, atsižvelgiant į jo sąlygas, atspindėjo kasyklų rinkos vertę.

(51) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad 2003 m. pardavimu „Ellinikos Xrysos“ pranašumas nesuteiktas, nes „Ellinikos Xrysos“ sumokėta pardavimo kaina buvo lygi buhalterinei vertei, nurodytai „TVX Hellas“, prieš Graikijos valstybę buvusios „Cassandra“ kasyklų savininkės, finansinėse ataskaitose.

(52) Komisija negali sutikti su tokiu argumentu. Komisija mano, kad nustatant turto vertę atsižvelgti į buhalterinę „TVX Hellas“ vertę negalima, nes ji tokia dėl mokesčių tikslais įmonės buhalterinėje apskaitoje nurodyto nuvertėjimo ([17]) ir ji rodo tik apskaitinę turto vertę. Vadovaujantis įsigalėjusia Teismo praktika ([18]), apskaitinė vertė ne visada yra tokia pati kaip rinkos vertė, kai turtas įvertinamas siekiant nustatyti pardavimo kainą. Be to, nagrinėjamas turtas perleistas atskirai, o nusidėvėjimas, kurį nustatė ankstesnis savininkas, susijęs tik su buhalterijos tvarkymu ir apmokestinimu.

(53) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad „Ellinikos Xrysos“ sumokėta kaina taip pat pateisinama rinkos ekonomikos kriterijais, nes ji buvo lygi kainai, kurios prašė privati įmonė „TVX Hellas“. Pastaroji būtų prašiusi didesnės kainos, jei tik būtų galėjusi.

(54) Komisija negali sutikti su tokiu argumentu. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad kaina, kurią Graikija sumokėjo „TVX Hellas“, buvo dviejų šalių reikalavimų viena kitai panaikinimo rezultatas. Komisija taip pat pažymi, kad „TVX Hellas“ reikalavimas Graikijai buvo 293,5 mln. EUR (žr. 15 punktą). Laikantis tokio argumentavimo, jei dviejų šalių reikalavimai būtų buvę kitokie, galutinis susitarimo rezultatas būtų buvęs kitoks, net jei ir būtų susijęs su to paties turto pardavimu. Todėl Komisija mano, kad reikalavimų panaikinimas neatspindėjo parduoto turto vertės.

(55) Taip pat Komisija pabrėžia, kad reikalavimus sudarė abiejų šalių pateikti prašymai sumokėti kompensacijas. Visų pirma, Graikija reikalavo kompensuoti žalą aplinkai, kurią tariamai sukėlė „TVX Hellas“. „TVX Hellas“ reikalavimas susijęs su aplinkosaugos išlaidomis ir investicijų nuostoliais, kurių įmonė tariamai patyrė dėl kasybos leidimų anuliavimo 2002 m. Komisija taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad tuo metu, kai buvo panaikinti reikalavimai, turto vertė nebuvo kaip nors vertinama. Todėl „Cassandra“ kasyklų pardavimo Graikijai 11 mln. EUR kaina buvo siejama su abiejų šalių tariamais įsipareigojimais, o ne su turto verte.

(56) Galiausiai, Komisija atkreipia dėmesį, kad „TVX Hellas“ sprendimas parduoti „Cassandra“ kasyklas buvo susijęs su jos nesėkmingomis didelėmis investicijomis į „Olympias“, taigi, „Olympias“ investicijų, o ne „Stratoni“ verte. „Ellinikos Xrysos“ nedarė jokių tokių investicijų, todėl tos nesėkmingos investicijos jos nepaveikė. Taigi, Komisija mano, kad „Cassandra“ kasyklų pardavimo Graikijai 11 mln. EUR kaina atspindėjo tik komercinius „TVX Hellas“ ir Graikijos ryšius ir konkrečią „TVX Hellas“ padėtį pardavimo metu. Todėl tai negali būti tipinė atskira komercinė sutartis, kaip Graikijos ir „Ellinikos Xrysos“.

(57) Atsižvelgdama į tai, kas pasakyta (54–56 punktai), Komisija daro išvadą, kad tarp Graikijos ir „TVX Hellas“ tarpusavio reikalavimų panaikinimo ir turto vertės ryšio nebuvo.

(58) Remdamasi tuo ir siekdama nustatyti, ar pardavimo kaina atspindėjo turto rinkos vertę, Komisija turtą suskirstė į tris kategorijas: a) kasyklos; b) žemė ir c) mineralinių žaliavų atsargos. Norėdama apskaičiuoti turto rinkos vertę Komisija rėmėsi „Behre Dolbear“ ataskaita (žr. 19 punktą). Kalbant apie žemę, Komisija patikrino ataskaitoje nurodytą vertę, naudodamasi kaina, sumokėta už tą žemę per ankstesnį konkursą 1995 m. (žr. 11 punktą).

(59) Graikija ir pagalbos gavėja teigia, kad į „Behre Dolbear“ ataskaitą atsižvelgti negalima, nes jos tikslas buvo patraukti investuotojų dėmesį. Komisija su šiuo argumentu sutikti negali, nes investuotojų dėmesio patraukimas yra pagrindinis ir teisėtas bet kokios vertinimo ataskaitos, rengiamos ekonominės veiklos vykdytojų, veikiančių rinkos sąlygomis, siekiančių gauti lėšų finansų rinkose, tikslas. Svarbu, kad būtų patikrintas bet kokio vertinimo pagrįstumas, bet paties fakto, kad vertinimo ataskaita siekiama pritraukti investuotojų, nepakanka jai diskredituoti.

(60) Graikija ir pagalbos gavėja taip pat įrodinėja, kad į ataskaitą negalima atsižvelgti, nes tuo metu, kurį apima ataskaita (2004 m. birželio mėn.), padėtis buvo kitokia negu pardavimo metu (2003 m. gruodžio mėn.).

(61) Komisija negali sutikti su tokiu argumentu. Komisija pabrėžia, kad „Behre Dolbear“ ataskaitos data tikrai yra 2004 m. birželio 30 d., bet jos turinys gali būti laikomas vienalaikis su pardavimu 2003 m. gruodžio mėn., nes ji pagrįsta svyruojančiomis metalo kainomis per 1993–2003 m. laikotarpį.

([17]) Nusidėvėjimas nustatytas taikant mokesčių institucijos nustatytus tarifus.

([18]) Žr. 2010 m. rugsėjo 13 d. sprendimo byloje T-415/05 *Graikijos Respublika prieš Europos Komisiją* 307–308 punktus.

(62) Graikijos valstybė ir „Ellinikos Xrysos“ teigia, kad ataskaitoje neminimas parduotas turtas, o tik „Ellinikos Xrysos“ vertė esant veiklos tęstinumui, ir kad dėl to neparodoma turto, kurį Graikijos valstybė pardavė 2003 m. gruodžio mėn., vertė. Komisija negali sutikti su tokiu argumentu, nes, siekiant apskaičiuoti bendrą įmonės vertę, ataskaitoje pateikiamas išsamus parduoto turto vertės įvertinimas pagal kiekvieną atskirą vienetą.

a.a. **Kasyklų vertės apskaičiavimas**

a.a.1. *Su kasyklų verte susiję argumentai*

(63) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad pardavimo metu „Cassandra“ kasyklų rinkos vertė buvo sumažinta ar net neigiama dėl ilgo neeksploatavimo ir kasyklų leidimų anuliavimo. Jos taip pat teigia, kad per 2003 m. pardavimą sumokėta kaina atspindi tikrą „Stratoni“ kasyklos vertę, nes ji vienintelė buvo veikianti. Visų pirma, Graikijos valdžios institucijos sutinka, kad pardavimo metu „Stratoni“ turėjo galiojančius kasybos leidimus, todėl ji buvo veikianti ir atitiko „Behre Dolbear“ ataskaitos straipsnį dėl beveik veikiančios kasyklos.

(64) Komisija pažymi, kad 2002 m. sprendimas dėl anuliavimo paveikė tik „Olympias“ vertę, nes pardavimo metu „Stratoni“ turėjo galiojančius kasybos leidimus, taigi ji buvo vertinga. Kartu, „TVX Hellas“ nutraukė veiklą dėl nesėkmingų investicijų aukso gavybos srityje, kai buvo anuliuoti „Olympias“ leidimai. Todėl „TVX Hellas“ elgesys buvo susijęs tik su „Olympias“ investicijų, o ne „Stratoni“ verte.

(65) Kalbant apie „Skouries“, Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad ten niekada nebuvo vykdyta jokia kasybos veikla arba nedarytos jokios investicijos, išskyrus kasybos tyrimus, kuriuos prieš 2003 m. pardavimą atliko „TVX Hellas“, ir kad norint ten vykdyti kasybą reikia didelių investicijų.

(66) Komisija pažymi, kad „Skouries“ neturėjo kasybos leidimų arba sukurtos kasybos infrastruktūros. Tačiau Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja nepateikė jokios informacijos ar svarių argumentų, kurie įrodytų, kad „Skouries“ kasyklai nebuvo suteiktas administracinis leidimas veikti arba kad ji nebuvo ekonomiškai gyvybinga. Taip pat, remiantis „Behre Dolbear“ ataskaita, „Skouries“ kasyklos plėtros ir statybos investicinės sąnaudos 2004 m. buvo 268 mln. USD, t. y. 220 mln. EUR. Savo ataskaitoje „Behre Dolbear“ pareiškė savo nuomonę, kad tokios sąnaudos yra pagrįstos. Todėl Komisija mano, kad nebuvo jokių administracinių ar ekonominių kliūčių kasybos leidimų suteikimui ar kasybos infrastruktūros statybai ir kasybos operacijų vykdymui „Skouries“.

(67) Remdamasi tuo, kas pasakyta (63–66 punktai), Komisija mano, kad pardavimo metu „Olympias“ rinkos vertei tikrai buvo kilęs pavojus dėl 2002 m. sprendimų dėl anuliavimo, bet joks pavojus nekilo „Stratoni“ ir „Skouries“ rinkos vertei. Todėl 2003 m. pardavimo metu buvo įmanoma apskaičiuoti „Cassandra“ kasyklų rinkos vertę.

a.a.2. *Kasyklų vertės apskaičiavimas*

(68) Norėdama apskaičiuoti „Cassandra“ kasyklų vertę Komisija ištyrė kiekvieną iš trijų kasyklų, sudarančių „Cassandra“ kasyklas („Stratoni“, „Olympias“ ir „Skouries“), dviem atžvilgiais: a) kasyklos vertės, kuri turi būti pagrįsta ekonominiais veiksniais, taikytais pardavimo metu, ir b) kasyklos gebėjimo veikti, kad būtų realizuota minėta vertė. Remdamasi šiais dviem veiksniais Komisija priėjo prie išvados, kad „Stratoni“ ir „Skouries“ turi tam tikrą vertę, kuri galėjo būti realizuojama, bet „Olympias“ vertę 2003 m. pardavimo metu nustatyti sunku.

(69) Norėdama apskaičiuoti kasyklų vertę Komisija naudojosi „Behre Dolbear“ ataskaita. Ataskaitoje taikomi trys „Cassandra“ kasyklų sąžiningos rinkos vertės apskaičiavimo metodai: a) pajamų metodo vertinimas ([19]); b) susijusių sandorių (palyginamų pardavimo atvejų) vertinimas; ir c) rinkos kapitalizavimo metodas ([20]). Vertės, gautos taikant šiuos tris metodus, atitinkamai yra tokios: a) 130,3–402,5 mln. USD arba 107,2–331,1 mln. EUR; b) 504,7 mln. USD arba 415,2 mln. EUR; ir c) 614,9 mln. USD arba 505,9 mln. EUR. Pajamų metodo vertinimo diapazonas atsirado dėl skirtingų naudotų kainodaros scenarijų (žr. 72 punktą). Iš šių trijų metodų Komisija taikė pajamų metodą. Priežastys pateiktos lentelėje:

([19]) Laikotarpiai, į kuriuos atsižvelgta atliekant visų trijų kasyklų pajamų metodo grynųjų pinigų srautų analizę, yra šie: a) 2004–2035 m. „Olympias“; b) 2004–2015 m. „Stratoni“; ir c) 2004–2034 m. „Skouries“.

([20]) Kai vertinant taikomas pajamų metodas, sąžininga rinkos vertė nustatoma diskontuojant susikaupusią naudą, gaunamą iš turto, taigi, laikui bėgant gauta nauda perkeliama į dabartinę vertę. Kai vertinant taikomas susijusių sandorių metodas, aukso turto, kurio sąžininga rinkos vertė gali būti nustatoma, vertė nustatoma remiantis dabartine sandorio verte. Galiausiai, rinkos kapitalizacijos metodas yra pagrįstas dabartine aukso įmonių verte viešose kapitalo rinkose, vertinant pagal tų įmonių įrodytus ir tikėtinus telkinius.

Lentelė

Pajamų metodo taikymo priežastys

Pajamų metodas	Susiję sandoriai	Rinkos kapitalizacija
Taikant pajamų metodą kiekvienai iš trijų kasyklų galima naudoti išsamius dydžius remiantis metalo kainomis, žinomomis kasyklų pardavimo metu. Apskaičiuojant sandorio turto vertę atsižvelgti galima tik į sandorio metu buvusius veiksnius.	Susijusių sandorių vertinimo metodas abejotinas, nes dvi skirtingos kasyklos negali būti tapačios. Remiantis „Behre Dolbear“, susijusių sandorių metodas yra prieštaringas dėl to, kad kiekvienas mineralinių žaliavų telkinys, net tų pačių mineralų, minerologijos, kasybos sąlygų, metalurgijos, aplinkos apsaugos aspektų, kylančių socialinių klausimų, rūdos kokybės požiūriu tam tikru mastu skiriasi nuo kitų telkinių.	Į „Behre Dolbear“ ataskaitą taip pat įtraukta „American Appraisal Associates“ pastaba dėl rinkos kapitalizacijos metodo, kuria rinkos kapitalizacija rekomenduojama kaip antrinis vertinimo metodas ar praktinis būdas, tinkamas patikrinti vertinimą, atliktą taikant pirminius metodus.
Atrodo, kad „Behre Dolbear“ mano, kad patikimesnė yra vertė, gauta taikant pajamų metodą, nes teigiama, kad „metams bėgant „Behre Dolbear“ labai pabrėžė vertę, gautą taikant pajamų metodą“ („Behre Dolbear“ ataskaitos 43 p. pateikta vertės variantų santrauka).		Pajamų metodas yra pirminis vertinimo metodas, todėl jis patikimesnis. Be to, šiuo nagrinėjamu atveju rinkos kapitalizacijos metodu patikrinama tik vertė, gauta dėl rinkos kapitalizacijos pirmąjį 2004 m. pusmetį, o tai nepriimtina, nes ši informacija apima laiką po pardavimo. Todėl rinkos kapitalizacijos metodas negali būti taikomas net kaip antrinis vertinimo metodas.

(70) Graikija sutinka, kad, jei naudojamasi „Behre Dolbear“ ataskaita, priimtinas gali būti tik pajamų metodas, nes jis yra pirminis, tarptautiniu mastu pripažįstamas vertinimo metodas ir jis gali būti taikomas tik tą dieną, kurią paskelbta ataskaita (2004 m. birželio 30 d.), ir tik tuo atveju, jei būtų suteikti kasybos leidimai ir padarytos didelės investicijos.

(71) Remdamasi pajamų metodu Komisija kasyklų kainą 2003 m. pardavimo metu skaičiuoja taip (žr. 72–79 punktus).

(72) Taikant pajamų metodą apskaičiuojama beveik veikiančių ([21]) „Cassandra“ kasyklų sąžininga rinkos vertė, nustatoma vertinant kasyklų veiklą, tiksliai apibrėžtas sąnaudas ir įrodytus bei tikėtinus išteklius ([22]). Ataskaitoje naudojami trys vertės nustatymo scenarijai, pagrįsti per šiuos laikotarpius buvusiomis kainomis: a) 1993–2003 m. vidurkis; b) tik 2004 m. pirmasis pusmetis; ir c) 1993–2003 m. vidurkis ir 2004 m. pirmasis pusmetis (padalyta iš 2). Komisija mano, kad gali atsižvelgti tik į 1993–2003 m. vidurkio scenarijų, o ne į kitus du, nes jis pagrįstas kainomis ir sąnaudomis, kurios buvo žinomos pardavimo, įvykdyto 2003 m. gruodžio mėn., metu. Be to, 1993–2003 m. istorinės kainos, kurias naudojo „Behre Dolbear“, neatspindi jokios konkrečios tendencijos per visą 1993–2003 m. laikotarpį, t. y. skirtingais metais jos svyruoja, todėl Komisija mano, kad 1993–2003 m. vidurkis geriau atspindi istorinę metalo rinkos raidą. Be to, 2004 m. pirmojo pusmečio kainos neatspindi kasyklų vertės, nes jos yra tik momentinės ir neatsižvelgiama į svyravimus. Atsižvelgti į svyravimus labai svarbu siekiant kuo labiau sumažinti kokių nors netikėtų pasikeitimų ar atsitiktinių įvykių poveikį ir gauti tikrovišką kasyklų vertės vaizdą.

(73) Graikija ir pagalbos gavėja teigia, kad „Behre Dolbear“ apskaičiavimais grynoji dabartinė beveik veikiančių „Cassandra“ kasyklų vertė yra neigiama, t. y. 2,59 mln. USD (ataskaitos 5.3 lentelė, 37 psl.), taigi faktiškai sumokėta suma (11 mln. EUR) yra didesnė negu kasyklų rinkos vertė.

(74) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad grynoji dabartinė vertė (beveik veikiančių kasyklų), nustatyta trims kasybos projektams taikant pajamų metodą, yra tokia: a) „Olympias“ –28,79 mln. USD, t. y. –23,7 mln. EUR; b) „Stratoni“ 10,48 mln. USD, t. y. 8,6 mln. EUR; ir c) „Skouries“ 15,72 mln. USD, t. y. 12,9 mln. EUR. Šių trijų verčių suma lygi neigiamai 2,59 mln. USD sumai.

(75) Tačiau Komisija nesutinka su tokiu Graikijos ir pagalbos gavėjos argumentu. Komisija, atsižvelgdama į nurodytus skaičius, atkreipia dėmesį į tai, kad grynoji dabartinė „Olympias“ (beveik veikiančios) vertė pardavimo metu tikrai buvo neigiama. Nepaisant to, ji mano, kad neigiama grynoji dabartinė „Olympias“ vertė reiškia, kad pardavimo metu laukiamas pelnas iš kasyklos eksploatavimo, esant nurodytam pastarųjų 11 metų buvusiam kainos lygiui, būtų neigiamas. Atsižvelgiant į aukso kainą, bet kuris „Olympias“ savininkas būtų pasirinkęs neeksploatuoti kasyklos ir būtų stengęsis kiek galima išvengti nuostolių. Kaip matyti, neeksploatuodamas kasyklos pirkėjas galėjo apriboti nuostolius iki 5,5 mln. EUR, o tai yra sąnaudos, kurias pirkėjas turėjo pagal

([21]) Veikiančių, plėtojamų ar tokių, kurių atžvilgiu atliekamas paskutinis galimybių studijos etapas.

([22]) Mineralų ištekliai yra ištekliai, kurių gavyba laikoma ekonomiškai galima. Ištekliai yra arba tikėtini, arba įrodyti.

sutartį prisiimti dėl aplinkos apsaugos priežasčių ir eksploatacijos tikslais. Tačiau vien iš to negalima daryti išvados, kad „Olympias“ vertė turėtų būti −5,5 mln. EUR, nes iš esmės tai, kad kasykla yra nuosava, suteikia tam tikrą su pasirinkimu susijusią vertę: savininkas gali kasyklą eksploatuoti gerais laikais (kai aukso kainos pakankamai didelės) ir pasirinkti jos neeksploatuoti tada, kai laikai sunkesni (aukso kainos nepakankamai didelės). Atitinkamai, „Ellinikos Xrysos“ galėjo pasirinkti perimti kasyklą kaip „Cassandra“ kasyklų paketo dalį ar tikėdamasi, kad vėliau galės daryti būtinas investicijas į „Olympias“ kasyklą, kad pelningai iš naujo pradėtų ją eksploatuoti, jei aukso kainos pakils (gerokai pakils) iki aukštesnio negu 1993–2003 m. lygio.

(76) Patikimai apskaičiuoti šią su pasirinkimu susijusią vertę gana sudėtinga. Dar svarbiau tai, kad bet kokia tokia vertė turėtų būti koreguojama atsižvelgiant į (gana didelę) tikimybę, kad net jei aukso kainos būtų pakankamai didelės, kad kasyklos eksploatavimas būtų pelningas, leidimas šiai kasyklai galėtų būti ir neišduotas. Kaip minėta (žr. 12 punktą), „Olympias“ kasybos ir aukso apdirbimo leidimai buvo anuliuoti dėl aplinkosaugos priežasčių, kurios laikytos rimtomis. Todėl atrodytų tinkama manyti, kad „Olympias“ turi su pasirinkimu susijusią vertę, kuri gali būti atsargiai nurodyta kaip nulinė. Atitinkamai, grynoji „Olympias“ vertė turėtų būti apskaičiuota esanti −5,5 mln. EUR.

(77) Priešingai, Komisija mano, kad atskirai „Stratoni“ ir „Skouries“ vertė yra 21,5 mln. EUR, o tai yra abiejų kasyklų vertės suma, remiantis „Behre Dolbear“ ataskaita (atitinkamai 8,6 mln. ir 12,9 mln. EUR, žr. 74 punktą), nes:

a) „Stratoni“ turėjo galiojantį kasybos leidimą, sukurtą kasybos infrastruktūrą ir jos vertė dėl veiklos (teigiama grynoji dabartinė vertė) buvo teigiama, ir ji pardavimo metu buvo veikianti;

b) kalbant apie „Skouries“, Komisija mano, kad nebuvo jokių administracinių ar ekonominių kliūčių kasybos leidimams suteikti ar kasybos infrastruktūros statybai ir kasybos operacijoms vykdyti; dėl jos veiklos „Skouries“ vertė taip pat buvo teigiama (teigiama grynoji dabartinė vertė).

(78) Graikija ir pagalbos gavėja teigia, kad negalima atsižvelgti į „Behre Dolbear“ apskaičiuotą kasyklų vertę, nes ji yra susijusi su turtu ir atitinkamais kasybos leidimais, o „Ellinikos Xrysos“ įsigijo tik turtą, kasybos leidimus Graikijos valstybė turėjo suteikti vėliau. Komisija su šiuo argumentu nesutinka, nes, kaip minėta, pardavimo metu „Stratoni“ turėjo galiojantį kasybos leidimą. Kaip minėta, nebuvo jokių administracinių kliūčių, dėl kurių kasybos leidimas „Skouries“ galėjo būti neišduotas. Išlaidos, kurių „Skouries“ patyrė kreipdamasi dėl kasybos leidimo ir jį gaudama, buvo susijusios tik su geologų ir kitų specialistų honorarais už tyrimus, kurių reikėjo norint gauti leidimą, ir mokesčiais, susijusiais su garantijos raštu, kurio reikalavo kompetentinga ministerija. Remiantis Graikijos valdžios institucijų pateiktais dokumentais, minėtos sąnaudos yra (atitinkamai) maždaug 5 000 EUR vienkartinės sąnaudos ir 600 000 EUR metinės sąnaudos, ne daugiau. Komisija mano, kad šios sumos yra nedidelės, palyginti su bendromis investicinėmis sąnaudomis, kurių reikėjo „Skouries“ kasyklos statybai ir plėtojimui ir kurios 2004 m. buvo 268 mln. USD, t. y. 220 mln. EUR (žr. 66 punktą). Taigi, Komisija mano, kad minėtos kasybos leidimų sąnaudos nebuvo kliūtis įmonei, norinčiai investuoti į „Skouries“. Komisija taip pat pabrėžia, kad į „Behre Dolbear“ ataskaitą, apskaičiuojant grynąją kasyklos dabartinę vertę, įtrauktos ir administracinės sąnaudos. Todėl Komisija mano, kad į minėtas sąnaudas (patirtas kreipiantis dėl „Skouries“ kasybos leidimo ir jį gaunant) „Behre Dolbear“ ataskaitoje atsižvelgta.

(79) Remiantis tuo, kas pasakyta, apskaičiuojama, kad visų trijų kasyklų vertė yra 16 mln. EUR (iš 21,5 mln. EUR atėmus 5,5 mln. EUR).

a.b. **Žemės vertės apskaičiavimas**

(80) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad kasybos įmonės įsigyta žemė gali būti panaudota tik kasybos veiklai ir neturi rinkos vertės, nes Graikijos įstatymais tokiose vietovėse pirmenybė teikiama kasybos veiklai. Todėl dėl kasybos teisių vertės sumažėjimo dėl ilgo neeksploatavimo ir kasybos leidimų anuliavimo sumažėjo ir žemės vertė.

(81) Kalbant apie tai, Komisija mano, kad dėl kasybos veiklos ypatybių (tarša, aplinkos ardymas ir kt.) ši žemė yra kasybos įmonės turtas, o ne nekilnojamasis turtas plačiąja prasme, taigi galimybė parduoti tokį turtą atskirai nuo nagrinėjamų kasyklų būtų abejotina.

(82) Tačiau Komisija taip pat mano, kad bet koks įmonės turtas turi vertę, nes juo prisidedama arba galima prisidėti prie įmonės veiklos ir pajamų gavimo. „Cassandra“ kasyklos buvo dalis įmonės, kuri pardavimo metu buvo veikianti, todėl Komisija mano, kad žemė galėjo būti naudojama kasybos veiklai, taigi ji turėjo vertę. Todėl Komisija negali sutikti su Graikijos ir „Ellinikos Xrysos“ pateiktu argumentu.

(83) „Hellenic Mining Watch“ teigia, kad „Cassandra“ kasyklų turtas taip pat yra didelis nekilnojamasis turtas, dėl kurio gerokai padidėja bendra kasyklų vertė, bet į kurį neatsižvelgta „Behre Dolbear“ ataskaitoje.

(84) Tačiau Komisija pažymi, kad „Behre Dolbear“ ataskaitoje neatsižvelgta į žemę atskirai nuo kasyklų. „Behre Dolbear“ ataskaitoje žemė laikoma „Cassandra“ kasyklų turtu, nesusijusiu su mineralinėmis atsargomis, ir ji įvertinta 6 mln. EUR ([23]), neatsižvelgiant į tai, kas nustatyta taikant pajamų metodą.

(85) Bet „Behre Dolbear“ savo ataskaitoje teigia, kad žemei priskirta vertė yra vertė, kurią nurodė „Ellinikos Xrysos“, ir kad ji pati žemės nevertino. Taigi Komisija šią vertę turi patikrinti.

(86) Tam Komisija naudojo kainą, už žemę sumokėtą per 1995 m. atvirą „Cassandra“ kasyklų pardavimo „TVX Hellas“ konkursą (žr. 6 punktą). Tai ne pirminis, bet antrinis skaičiavimas, kuriuo siekiama patikrinti „Behre Dolbear“ ataskaitoje nurodytos vertės (6 mln. EUR) pagrįstumą.

(87) Graikijos valdžios institucijos sutinka, kad į vertę, nustatytą per 1995 m. atvirą konkursą, galima atsižvelgti ir kad galima tarti, kad žemės vertė nepakito. Kalbėdama apie „Cassandra“ kasyklų pardavimą „TVX Hellas“ 1995 m., Komisija pabrėžia, kad buvo nustatyta 1,2 mlrd. GRD žemės kaina. Komisija pabrėžia, kad „Cassandra“ kasyklų žemės, kuri laikoma kasybos įmonės turtu, o ne nekilnojamuoju turtu plačiąja prasme (žr. 81 punktą), atžvilgiu nėra galiojančių orientacinių kainų ar kainų indeksų. Jei būtų buvusios tokios galiojančios orientacinės kainos ar kainų indeksai, būtų buvę įmanoma apskaičiuoti atnaujintą orientacinę vertę. Kadangi jų nėra, Komisija mano, kad 1995 m. kaina šiuo atveju yra geriausias turimas įvertis. Todėl Komisija pradiniu tašku laiko 1,2 mlrd. GRD, arba 3,5 mln. EUR (taikydama 340,75 GRD ir EUR valiutos kursą, pagal kurį Graikija 2001 m. prisijungė prie euro zonos), sumą, kaip sąžiningą žemės rinkos kainą.

([23]) Žr. „Behre Dolbear“ ataskaitos p. 42 „Nemineralinis turtas ir įsipareigojimai“.

(88) Po 1995 m. „TVX Hellas“ įsigijo 70 papildomų sklypų (1997–2000 m., daugiausia 1998 ir 1999 m.). Komisija atkreipia dėmesį, kad tų 70 papildomų sklypų įsigijimo vertė yra 1,1 mln. EUR, kaip nurodyta „TVX Hellas“ finansinėse ataskaitose. Komisija mano, kad ši įsigijimo vertė yra orientuota į rinką, nes tai buvo rinkos kaina. Sudėjus abu dydžius (3,5 mln. ir 1,1 mln. EUR), bendra sąžininga žemės rinkos vertė yra 4,6 mln. EUR.

(89) Ši 4,6 mln. EUR suma yra nominalioji žemės vertė 2003 m., remiantis 1995 m. ir 1997–2000 m. kainomis. Komisija mano, kad ši vertė turi būti koreguojama taikant Graikijos bendrąjį 1995–2003 m. ir 1998–2003 m. pramoninės produkcijos kainų indeksą. Pramoninės produkcijos kainų indeksas naudojamas dėl to, kad nagrinėjama žemė yra pramonės įmonės turtas, o koregavimas turi atspindėti pramonės sektoriaus kainų pokyčius. Dėl tokio 1995 m. ir 1997–2000 m. pardavimo kainų koregavimo gaunamas galutinis 2003 m. gruodžio mėn. skaičius, t. y. 5,9 mln. EUR.

(90) Komisija pažymi, kad minėta 5,9 mln. EUR vertė apytikriai atitinka 6 mln. EUR vertę, kurią savo vertinimo ataskaitoje nurodė „Behre Dolbear“ (žr. 84 punktą). Komisija mano, kad toks beveik vienodas skaičius patvirtina „Ellinikos Xrysos“ atlikto žemės vertinimo, kuris įtrauktas ir į „Behre Dolbear“ ataskaitą, pagrįstumą ir todėl pateisinama, kad 6 mln. EUR suma laikoma atspindinčia sąžiningą rinkos vertę 2003 m. gruodžio mėn.

a.c. **Mineralinių žaliavų atsargų vertės apskaičiavimas**

(91) 2003 m. pardavimas taip pat buvo susijęs su tam tikru kiekiu mineralinių žaliavų atsargų, kuriose buvo aukso koncentrato ([24]). Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad 2003 m. minėtų išteklių vertė buvo neigiama dėl palyginti mažos aukso kainos ir palyginti didelių susijusių sąnaudų.

(92) Graikijos valdžios institucijos pateikė kainos apskaičiavimą, pagrįstą pelno ir nuostolių subalansavimu, kurią nustačius minėti ištekliai būtų pelningi. Atsižvelgiant į aukso koncentraciją mineralinėse žaliavose, t. y. 0,7 uncijų aukso tonoje, ir aukso kainą 2003 m. gruodžio 12 d., t. y. 407 USD už unciją, aukso koncentrato aukso ištekliuose vertė buvo 284,9 USD už toną. Graikijos valdžios institucijos taip pat nurodė su prekyba minėtais ištekliais susijusias sąnaudas: apdirbimo sąnaudos yra 245 USD už unciją ir 171,5 USD už toną; transporto sąnaudos yra 50 USD už toną; valymo nuobaudos yra 270 USD už toną; ir apdirbimo mokesčiai yra 5 USD už unciją ir 4,1 USD už toną. Apskaičiavus gaunama neigiama pardavimo kaina, t. y. -210,7 USD už toną.

([24]) Koncentratas yra likutinis vertingas metalas, iš kurio pašalinta beveik visa nereikalinga uoliena. Likutinis metalas – žaliava lydymui, t. y. gavybos metalurgijai.

(93) Komisija šiuos apskaičiavimus patikrino. Komisija mano, kad dėl minėtų su kaina ir sąnaudomis susijusių priežasčių išteklių kaina pardavimo metu buvo nepelninga. Prekyba aukso turinčių mineralinių žaliavų atsargomis galbūt galėtų būti pelninga, jei pasikeistų ar jei būtų tikimasi, kad pasikeis transporto sąnaudos, bet tai buvo nepamatuojamas dalykas. Be to, „Behre Dolbear“ ataskaitoje nenurodoma aukso mineralinių žaliavų atsargų vertė. Todėl Komisija mano, kad šių išteklių vertė negali būti apskaičiuota.

(94) „Hellenic Mining Watch“ teigia, kad aukso turinčių mineralinių žaliavų atsargų vertė didelė – 80 mln. EUR. Komisija pažymi, kad ši 80 mln. EUR vertė nepagrindžiama jokiais „Hellenic Mining Watch“ pateiktais duomenimis ar įrodymais. Remdamasi tuo ir atsižvelgdama į minėtus skaičiavimus, iš kurių matyti, kad tų išteklių vertės apskaičiuoti neįmanoma, Komisija atmeta „Hellenic Mining Watch“ argumentą.

(95) Komisija pažymi, kad 2003 m. gruodžio mėn. parduotas turtas taip pat buvo susijęs su dviem švino ir cinko mineralinių žaliavų telkiniais. Į „Behre Dolbear“ ataskaitą įtraukta apskaičiuota esamų švino ir cinko koncentratų vertė 2004 m. birželio 30 d. ([25]) Šie apskaičiavimai atskirti nuo grynosios kasyklų dabartinės vertės apskaičiavimo ir nėra vertinimo taikant pajamų metodą dalis. Jie parodo grynąją lydinių grąžą ([26]) kasyklos savininkui: pirma, apskaičiuojama metalo turinio (švino, sidabro ir cinko) vertė, remiantis esamomis kainomis ir turimais kiekiais; antra, taikomas „lydyklos mokėjimo planas“ (tolesnio apdirbimo sąnaudos, kurias gamintojas turi padengti mineralinių žaliavų pirkėjui), atsižvelgiant į specifines tų sąnaudų atskaitymo sąlygas (konkretus nusidėvėjimo procentas, apdirbimo ir rafinavimo mokesčiai ir frachto mokestis); galiausiai, lydyklos mokėjimo planas atskaitomas iš minėtos metalo turinio vertės ([27]).

(96) Komisija pažymi, kad minėtas metodas yra standartinis mokesčio už metalą apskaičiavimo metodas. Todėl Komisija minėtą metodą taikys siekdama apskaičiuoti mineralinių telkinių, kuriuos „Ellinikos Xrysos“ įsigijo 2003 m. gruodžio mėn., rinkos vertę, remdamasi mineralinių žaliavų telkinių ir metalo kainomis 2003 m. gruodžio mėn. ([28]) Taikydama minėtą mineralinių žaliavų kiekio metodą, metalo kainas 2003 m. gruodžio mėn. ir atsižvelgdama į specialias „Ellinikos Xrysos“ lydyklos mokėjimo plano sąlygas, Komisija daro išvadą, kad mineralinių žaliavų telkinių, kuriuos „Ellinikos Xrysos“ įsigijo 2003 m. gruodžio mėn., rinkos vertė yra 3,7 mln. USD, arba 3 mln. EUR (taikant 1,2254 USD ir EUR valiutos kursą, galiojusį mineralinių žaliavų pardavimo „Ellinikos Xrysos“ dieną, būtent 2003 m. gruodžio 12 d.).

(97) Komisija pažymi, kad, remiantis pagalbos gavėjos pateiktais dokumentais, švino ir cinko mineralinių žaliavų telkiniai, įsigyti 2003 m. gruodžio mėn., buvo parduoti 2004 m. gruodžio mėn. (2004 m. gruodžio 1 ir 31 d.), t. y. po to, kai buvo parengta „Behre Dolbear“ ataskaita. Taigi, Komisija mano, kad specialios sąlygos, taikytinos minėtam metodui (telkinių vertės apskaičiavimas 2004 m. birželio mėn., žr. 95 punktą), taip pat taikomas apskaičiuojant mineralinių žaliavų telkinių vertę 2003 m. gruodžio mėn., nes kitų mineralinių žaliavų pardavimo atvejų, dėl kurių būtų galima nustatyti kitas sąlygas, nuo 2003 m. gruodžio mėn. iki 2004 m. birželio mėn. nebuvo.

a.d. **Išvada dėl pranašumo**

(98) Atlikus minėtą apskaičiavimą gaunama, kad bendra „Cassandra“ kasyklų vertė yra 25 mln. EUR, ją sudaro kasyklų vertės suma (16 mln. EUR), žemės vertė (6 mln. EUR) ir mineralinių žaliavų atsargų vertė (3 mln. EUR).

(99) Ši bendra vertė gerokai mažesnė negu „Behre Dolbear“ ataskaitoje nurodyta sąžininga „Cassandra“ kasyklų turto rinkos vertė (500 mln. USD, arba 411 mln. EUR, žr. 19 punktą). „Behre Dolbear“ ataskaitoje nurodyta vertė yra paminėta 2008 m. gruodžio 10 d. Komisijos sprendime, kuriuo pradedamas oficialus tyrimas, kaip ženklas, kad pardavimo kaina buvo mažesnė už kasyklų rinkos vertę.

(100) Priežastis, dėl kurios „Behre Dolbear“ ataskaitoje nurodyta vertė skiriasi (500 mln. EUR) – ji gauta taikant du vertinimo metodus, kurie šiuo nagrinėjamu atveju netiko (žr. 1 lentelę), būtent „susijusių sandorių“ ir „rinkos kapitalizacijos“, o tai negali būti priimtina, nes: a) susijusių sandorių vertinimo metodas abejotinas, nes dvi skirtingos kasyklos negali būti tapačios: kiekvienas mineralinių žaliavų telkinys, net tų pačių medžiagų, kažkiek skiriasi nuo kitų telkinių; b) rinkos kapitalizacija rekomenduojama kaip antrinis vertinimo metodas ar praktinis būdas, tinkamas patikrinti vertinimą, atliktą taikant pirminius metodus; šiuo nagrinėjamu atveju rinkos kapitalizacijos metodas negali būti naudojamas kaip antrinis vertinimo metodas, nes juo patikrinama tik vertė, gauta dėl rinkos kapitalizacijos pirmąjį 2004 m. pusmetį, o tai

([25]) žr. 11 priedėlį „*Stratoni* koncentratų grynųjų pinigų srautai“.

([26]) Grynojo lydinio grąža yra pinigų suma, kurią lydykla ar fabrikas moka kasyklos eksploatuotojui už mineralinę produkciją, ir paprastai ji yra pagrįsta momentine arba esama mineralų kaina, neatskaičius su tolesniu apdirbimu susijusių sąnaudų.

([27]) Tik informavimo sumetimais Komisija pažymi, kad tokių apskaičiavimų rezultatas 2004 m. birželio 30 d., kaip nurodyta „Behre Dolbear“ ataskaitoje, yra 3,5 mln. USD, t. y. 2,9 mln. EUR (taikant 1,2155 USD ir EUR valiutos kursą, galiojusį 2004 m. birželio 30 d.).

([28]) Mineralinių telkinių kiekis (kaip nurodė pagalbos gavėja): 3 050 tonos vario ir 2 350 tonos cinko. Metalo kainos (šaltiniai: www.kitco.com ir www.lme.com): 684 USD už toną švino, 5,6 USD už unciją sidabro ir 973 USD už toną cinko.

negali būti priimtina, nes ši informacija apima laiką po pardavimo; c) „Behre Dolbear“ mano, kad patikimesnė yra vertė, gauta taikant pajamų metodą.

(101) Bendra Komisijos gauta vertė (25 mln. EUR) taip pat daug mažesnė negu kainos ribos, gaunamos taikant pajamų metodą (107,2–331,1 mln. EUR, žr. 69 punktą). To priežastis yra tai, kad pastaroji kaina apima: a) turto, kuris 2003 m. gruodžio mėn. neperleistas, t. y. gautinų sumų, grynųjų pinigų srautų ir mineralinių žaliavų atsargų, vertę (2004 m. birželio mėn. vertė skiriasi nuo 2003 m. gruodžio mėn. vertės, žr. apskaičiavimą 91–97 punktuose); ir b) mineralinių žaliavų išteklius, kurie „Behre Dolbear“ ataskaitoje apibūdinami kaip spėjami ir neapibrėžti ([29]) (medžiagos, kurias galima iškasti, arba žvalgymo potencialas). Nustatant grynąją dabartinę vertę pagal pajamų metodą pastarieji neįtraukti į grynųjų pinigų srautus, nes vertė nustatoma tik vertinant įrodytus ir tikėtinus išteklius, o kiti ištekliai neįtraukiami. Be to, minėtos kainos ribos taip pat apima skirtingą „Olympias“ vertę, nustatomą pagal tris skirtingus kainodaros scenarijus. Komisija su šia skirtinga verte nesutinka (žr. 72–76 punktus). Galiausiai, minėtoms kainos riboms įtakos turi skirtingi kainodaros scenarijai, iš jų Komisija sutinka tik su vienu (žr. 72 punktą).

(102) Komisija daro išvadą, kad „Cassandra“ kasyklų rinkos vertė jų pardavimo „Ellinikos Xrysos“ metu buvo 25 mln. EUR.

(103) Komisija mano, kad „Ellinikos Xrysos“ suteikto pranašumo vertė yra 14 mln. EUR – tai „Cassandra“ kasyklų bendros sąžiningos rinkos vertės (25 mln. EUR) ir pardavimo metu sumokėtos kainos (11 mln. EUR) skirtumas.

(104) Remdamasi minėta Graikijos ir pagalbos gavėjos pateiktų argumentų analize ir atsižvelgdama į apskaičiuotą parduoto turto rinkos vertę bei šios rinkos vertės palyginimą su kaina, faktiškai sumokėta už „Ellinikos Xrysos“, Komisija mano, kad pranašumo kriterijus tenkinamas.

b. ***Valstybės ištekliai***

(105) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad Graikija per 2003 m. pardavimą veikė tik kaip tarpininkė ir kad kasyklos jai niekada nepriklausė. Jos taip pat teigia, kad iš 2003 m. pardavimo Graikija negavo jokių pinigų, nes 11 mln. EUR sumokėta tiesiogiai „TVX Hellas“. Galiausiai, Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja teigia, kad 1995 m. pardavimo sandorį sudarė „TVX Hellas“ ir ankstesnė savininkė – privati įmonė, kuri buvo likviduojama.

(106) Komisija pažymi, kad Graikija buvo aktyvi abiejų sandorių, įvykdytų pagal dvi skirtingas sutartis, šalis. Antrąja sutartimi Graikija prisiėmė pardavėjos įsipareigojimus, taip pat ji turėjo teisę į pajamas iš pardavimo. Šios pajamos sumokėtos tiesiogiai „TVX Hellas“ siekiant įvykdyti konkretų Graikijos valstybės įsipareigojimą, o tai ir vėl parodo, kad Graikija buvo pardavėja, o ne tik tarpininkė. Kalbant apie argumentą, kad 1995 m. pardavimas buvo tiesiogiai vykdomas tarp „TVX Hellas“ ir privačios įmonės, Komisija mano, kad šiuo nagrinėjamu atveju tai neturi ryšio su valstybės išteklių klausimu, nes šis kriterijus nagrinėjamas tik 2003 m. pardavimo atžvilgiu.

(107) Taigi, Komisija nesutinka su Graikijos valdžios institucijų ir pagalbos gavėjos pateiktais argumentais ir mano, kad valstybės išteklių kriterijus tenkinamas.

c. ***Atrankumas***

(108) „Cassandra“ kasyklos parduotos įmonei „Ellinikos Xrysos“, todėl dėl pardavimo kainos ir parduoto turto rinkos vertės skirtumo „Ellinikos Xrysos“ taikytas atrankumo kriterijus. Taigi, Komisija mano, kad priemonė yra atrankioji, nes ji skirta tik šiai konkrečiai įmonei.

(109) Nei Graikija, nei pagalbos gavėja šio punkto neginčijo.

d. ***Konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių prekybai***

(110) „Ellinikos Xrysos“ veikia sektoriuje, kurio produktais plačiai prekiaujama tarp valstybių narių. Be Graikijos, cinko, vario, švino, aukso ir sidabro kasyklų yra vienuolikoje valstybių narių, būtent Jungtinėje Karalystėje, Italijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Slovakijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Ispanijoje, Airijoje, Portugalijoje ir Švedijoje ([30]). Cinku, variu, švinu, auksu ir sidabru prekiaujama visose valstybėse narėse ([31]). Be to, nagrinėjamomis pagalbos priemonėmis „Ellinikos Xrysos“ suteiktas pranašumas prieš jos konkurentes (žr. 39–104 punktus). Kai valstybės pagalba sustiprina įmonės padėtį, palyginti su kitomis valstybių narių prekyboje konkuruojančiomis įmonėmis, reikia manyti, kad pagalba turėjo įtakos šioms kitoms įmonėms. Taigi, konkurencijos iškraipymo ir poveikio valstybių narių prekybai kriterijus tenkinamas.

([29]) Žr. 10, 16 ir 20 psl.

([30]) Šaltinis: Europos kasybos pramonės asociacija, http://www.euromines.org.

([31]) Šaltinis: 2004–2008 m. Europos mineralų pramonės statistiniai duomenys, Britanijos geologijos tyrimas, http://www.bgs.ac.uk/.

(111) Nei Graikija, nei pagalbos gavėja šio punkto neginčijo.

e. ***Išvada dėl pagalbos buvimo pirmoje priemonėje***

(112) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad 2003 m. įvykdytas „Cassandra“ kasyklų pardavimas įmonei „Ellinikos Xrysos“ yra valstybės pagalba, suteikta „Ellinikos Xrysos“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Pagalbos suma yra 14 mln. EUR – tai per 2003 m. pardavimą sumokėtos kainos, būtent 11 mln. EUR, ir parduoto turto rinkos vertės pardavimo metu, būtent 25 mln. EUR, skirtumas.

2 PRIEMONĖ. ATLEIDIMAS NUO MOKESČIO IR TEISINIŲ RINKLIAVŲ SUMAŽINIMAS

a. ***Valstybės ištekliai***

(113) Remiantis Graikija ir pagalbos gavėja, teisinių mokesčių sumažinimas nesusijęs su valstybės ištekliais, nes teisininkai yra privatūs profesionalai, ne valstybės tarnautojai, o mokesčiai ir rinkliavos nuo jų honoraro buvo deramai sumokėti. Be to, remiantis Graikija, valstybė nemokėjo teisinių mokesčių. Nepaisant to, pardavimo sutarties 5 straipsnyje, kuriame teigiama, kad teisinės teisės ir teisiniai mokesčiai sumažinami iki 5 % minimalaus mokesčio, kaip nustatyta atitinkamuose teisės aktuose, nustatytas teisinių mokesčių sumažinimas.

(114) Komisija sutinka su požiūriu, kad teisininkai nėra valstybės tarnautojai. Kita vertus, Komisija pabrėžia, kad notarai išties yra valstybės tarnautojai. Tačiau notarai atlyginimo negauna; jų pajamos gaunamos išskirtinai iš klientų, o ne iš valstybės biudžeto.

(115) Komisija taip pat pabrėžia, kad pardavimo sutartyse nustatyta, kad teisinius mokesčius sumoka šalys. Šiuo nagrinėjamu atveju Komisija sutinka su Graikijos valdžios institucijų teiginiu, kad valstybė minėtų mokesčių už pirkėją nesumokėjo.

(116) Taigi, Komisija mano, kad teisinių mokesčių sumažinimas nesusijęs su valstybės ištekliais, todėl nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

(117) Kalbant apie atleidimą nuo mokesčio, mokesčių tikslas – finansuoti valstybės biudžetą. Todėl nesurinkus mokesčių valstybė netenka išteklių. Taigi, Komisija mano, kad atleidimas nuo mokesčio yra susijęs su valstybės ištekliais.

b. ***Pranašumas***

(118) Komisija pažymi, kad parduodant „Cassandra“ kasyklas turėjo būti sumokėti du mokesčiai: 1) kasyklų perleidimo mokestis, kurio tarifas 5 %; ir 2) žemės perleidimo mokestis, kurio tarifas 7–9 %

(119) „Ellinikos Xrysos“ teigia, kad pardavimo sutartis dar nėra galutinė dėl straipsnio dėl anuliavimo ir dėl to, kad taikyti bet kokius mokesčius 2003 m. pardavimo atveju būtų per ankstyva. Komisija nesutinka su šiuo argumentu, nes šiuo konkrečiu straipsniu dėl anuliavimo pardavimo anuliavimas numatomas tik tais atvejais, kai šalys nesilaiko tam tikrų įsipareigojimų, kad užtikrintų sutarties įsigaliojimą; tai standartinis straipsnis, įtrauktas į beveik visas sutartis, ir tai nereiškia, kad tos sutartys yra negalutinės. Be to, sutartyje nustatyta, kaip ji turi įsigalioti: 9 straipsnyje teigiama, kad sutartis įsigalioja ją ratifikuojančio įstatymo paskelbimo Graikijos Vyriausybės oficialiajame leidinyje dieną. Galiausiai, sutartyje nepaminėtas joks negalutinis statusas. Taigi, Komisija mano, kad sutartis tikrai yra galutinė ir kad atitinami mokesčiai turi būti imami.

(120) Graikijos valdžios institucijos ir pagalbos gavėja tvirtina, kad kasyklų vertė buvo neigiama, todėl potencialiems pirkėjams reikėjo paskatų. Atsakydama į šį argumentą Komisija pabrėžia, kad kasyklų vertė pardavimo metu buvo ne neigiama, bet teigiama ir ji buvo 16 mln. EUR (kaip apskaičiuota 68–79 punktuose).

(121) Komisija pabrėžia, kad, remiantis Graikijos kasybos kodeksu, kasyklų perleidimo apmokestinimo tarifas yra 5 % jų vertės ir tai taikoma sandoriams, vykdomiems „už atlygį“ (gr. „*με επαχθή αιτία*“). Graikijos valdžios institucijos tvirtina, kad sandoriai „už atlygį“ reiškia sandorius, kurių priežastis yra nelaimingi incidentai, pvz., savininko mirtis, taigi 5 % taikomi tik tokiems sandoriams ir šiuo atveju tai buvo netaikytina. Komisija su šiuo argumentu sutikti negali, nes, remiantis jos tyrimu, sandoriai „už atlygį“ yra sandoriai, kai turtą įsigijęs asmuo atiduoda tam tikrą grąžą, kaip kompensaciją, ir, dar bendriau, kai yra tam tikra su įsigijimu susijusi atsakomoji priemonė. Tai įsigalėjęs ir priimtinas aiškinimas ([32]).

(122) 2003 m. kasyklų rinkos vertė buvo 16 mln. EUR (apskaičiuota 68–79 punktuose). Taigi, Komisija mano, kad atitinkamas mokestis už kasyklų pardavimą 2003 m. turėtų būti 0,8 mln. EUR.

(123) Be to, Graikija pripažįsta, kad 7–9 % mokestis iš tikrųjų imamas visais žemės pardavimo atvejais, neatsižvelgiant į tai, ar parduodamas įmonės turtas, ar privačių asmenų turtas. Komisija šiuo klausimu gavo dar du raštus, vieną – iš Finansų ministerijos, kitą – iš Aplinkos, energetikos ir

([32]) Žr., pvz., *Ερμηνεία και νομολογία Αστικού Κώδικα* (Civilinio kodekso teismo praktika ir aiškinimas), Vasilios Vathrakokilis, Aukščiausiojo teismo teisėjas, 2 tomas, 2003, p. 636.

klimato kaitos ministerijos (kompetentingos kasybos klausimais), ir jie abu vienas kitam prieštarauja. Komisija į šį prieštaravimą atkreipė Graikijos valdžios institucijų dėmesį, bet rašto su galutine nuomone negavo. Taigi, Komisija sutinka su Finansų ministerijos, kuri atsakinga už mokesčių klausimus, pateikta informacija.

(124) 2003 m. žemės rinkos vertė buvo 6 mln. EUR (apskaičiuota 80–90 punktuose). Taigi, Komisija mano, kad dėl 2003 m. žemės pardavimo turėjo būti sumokėtas 0,54 mln. EUR mokestis ([33]).

(125) Kadangi 2003 m. pardavimo sutartyje nustatytas nulinis perleidimo mokestis, Komisija mano, kad minėtos sumos (iš viso 1,34 mln. EUR) yra pranašumas, naudingas „Ellinikos Xrysos“.

(126) Graikija ir pagalbos gavėja teigia, kad atleista nuo 38 000 EUR mokesčio; taigi tai yra mažiau negu *de minimis* riba ([34]) ir pirkėjui nebuvo suteiktas joks pranašumas. Komisija negali sutikti su šiuo argumentu, nes *de minimis* riba, 2003 m. pardavimo metu buvusi 100 000 EUR, taikoma neatsižvelgiant į pagalbos formą ar siekiamą tikslą. Todėl negalima pirmiausia atskirti skirtingas pagalbos priemones, t. y. 1 ir 2 priemones, o tada nagrinėti tik 2 priemonės dalį, t. y. atleidimą nuo mokesčio. Komisija svarstė abi nagrinėjamos pagalbos priemones ir nustatė, kad kartu jos yra susijusios su pagalbos sumomis, viršijančiomis 100 000 EUR *de minimis* ribą, ir atitinkamai laikosi nuomonės, kad suteikta pagalba neatitinka *de minimis* pagalbos sąlygų. Remdamasi tuo, Komisija laikosi išvados, kuri padaryta 125 punkte.

c. ***Atrankumas***

(127) Atrankumo kriterijus tenkinamas taip pat, kaip ir 108 punkte.

d. ***Konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių prekybai***

(128) Galiausiai, konkurencijos iškraipymo ir poveikio valstybių narių prekybai kriterijus tenkinamas taip pat, kaip ir 110 punkte.

e. ***Išvada dėl pagalbos buvimo antroje priemonėje***

(129) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad atleidimas nuo mokesčio yra 1,34 mln. EUR valstybės pagalba, suteikta „Ellinikos Xrysos“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Kita vertus, Komisija mano, kad teisinių mokesčių sumažinimas nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

IV.b. *PAGALBOS DERĖJIMAS SU VIDAUS RINKA*

BENDROJI DALIS

(130) Kadangi priemonės yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, reikia vertinti jų derėjimą atsižvelgiant į minėto straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas išimtis.

(131) SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytos 107 straipsnio 1 dalyje nustatytos bendrosios taisyklės, kad valstybės pagalba nedera su vidaus rinka, išimtys.

(132) Toliau Komisija vertins priemonės derėjimą atsižvelgdama į tas išimtis.

IŠIMTIS PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 2 DALĮ

(133) SESV 107 straipsnio 2 dalyje nustatytos išimtys šiuo atveju netaikomos: ši priemonė nėra socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams, ji nesuteikta individualiems vartotojams, ja nesiekiama atitaisyti gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytą žalą ir ji neteikiama tam tikrų Vokietijos Federacinės Respublikos regionų, patyrusių žalą dėl šalies padalijimo, ūkiui.

IŠIMTIS PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 3 DALĮ

(134) Daugiau išimčių nustatyta SESV 107 straipsnio 3 dalyje. 107 straipsnio 3 dalies b, d ir e punktuose nustatytos išimtys aiškiai netaikytinos, Graikijos valdžios institucijos jomis ir nesirėmė. Toliau Komisija vertins galimą priemonių derėjimą pagal 107 straipsnio 3 dalies a ir c punktus.

(135) 107 straipsnio 3 dalies a punkte teigiama, kad „pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti“, gali būti laikoma deranti su vidaus rinka. „Cassandra“ kasyklos yra vietovėje, kuri atitinka reikalavimus, kad būtų teikiama pagalba pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą, todėl „Ellinikos Xrysos“ potencialiai galėtų atitikti reikalavimus, taikomus siekiant gauti regioninę pagalbą.

(136) 2003 m. pardavimo metu galiojusiose Nacionalinės regioninės pagalbos gairėse (1998 m. regioninės pagalbos gairės ([35])) nustatytos sąlygos, taikomos tvirtinant regioninę investicinę pagalbą.

([33]) Apskaičiuota taikant 7–9 % tarifą: 15 000 EUR * 0,07 + 5 990 000 EUR * 0,09 = 1 050 EUR + 539 100 EUR = 540 150 EUR.

([34]) Žr. 13 išnašą.

([35]) OL C 74, 1998 3 10, p. 9.

(137) Remiantis 1998 m. regioninės pagalbos gairėmis, regioninės pagalbos tikslas – užtikrinti arba produktyvų investavimą (pirminės investicijos), arba sukurti darbo vietų, susijusių su investicijomis.

(138) Kalbant apie galimybę svarstyti priemones kaip pagalbą kuriant darbo vietas, reikėtų pabrėžti, kad teikiant regioninę pagalbą darbo vietų kūrimas reiškia grynąjį darbo vietų skaičiaus nagrinėjamoje įmonėje padidėjimą, palyginti su vidutiniu darbo vietų skaičiumi per laikotarpį, ir kad per tą laikotarpį panaikintos darbo vietos dėl to turi būti atimamos iš darbo vietų, sukurtų per tą patį laikotarpį, skaičiaus. Be to, pagalbos suma turi būti apskaičiuojama remiantis darbo užmokesčio sąnaudomis; visų pirma, ji neturi viršyti samdomo asmens darbo užmokesčio sąnaudų, apskaičiuotų per dvejų metų laikotarpį, atitinkamo procento.

(139) Kalbant apie šiuos reikalavimus, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad į pardavimo sutartį įtraukta tik neaiški sąlyga dėl veiksmų laisvės suteikimo įmonei „Ellinikos Xrysos“ samdyti tiek darbuotojų, kiek jai reikės, taigi, minėtos sąlygos neįvykdytos. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad darbo vietų kūrimas, kaip nustatyta gairėse, nenumatytas.

(140) 1998 m. regioninės pagalbos gairėse pradinės investicijos apibrėžiamos kaip investicijos į pagrindinį kapitalą, susijusios su naujos įmonės kūrimu, įmonės plėtimu ar veiklos, kuria iš esmės pakeičiamas esamos įmonės produktas ar gamybos procesas (racionalizuojant, įvairinant ar modernizuojant), pradėjimu ([36]).

(141) Remdamasi gairėse pateikta minėta apibrėžtimi Komisija sutinka, kad „Skouries“ įsigijimas prilygsta pradinėms investicijoms. 2003 m. pardavimo metu „Skouries“ nebuvo sukurtos kasybos infrastruktūros ir reikėjo investuoti į pagrindinį kapitalą siekiant pastatyti naują kasyklą (žr. 66 punktą).

(142) Kalbant apie „Stratoni“ Komisija abejoja, ar turto pardavimą galima laikyti pradine investicija pagal gaires ([37]).

([36]) Gairių 4.4 punktas.

([37]) „Stratoni“ turėjo galiojantį kasybos leidimą ir sukurtą kasybos infrastruktūrą, todėl pardavimo metu ji buvo veikianti (žr. 77 punkto a papunktį). Taigi, neatrodo, kad „Stratoni“ pardavimas buvo susijęs su naujos įmonės sukūrimu, esamos įmonės išplėtimu ar naujos veiklos, kuria iš esmės pakeičiamas esamos įmonės produktas ar gamybos procesas (racionalizuojant, įvairinant ar modernizuojant), pradėjimu.

(143) Tačiau, remiantis 1998 m. regioninės pagalbos gairėmis, investicija į pagrindinį kapitalą įsigyjant įmonę, kuri buvo uždaryta ar kuri būtų buvusi uždaryta, jei nebūtų buvusi nupirkta, taip pat gali būti laikoma pradine investicija.

(144) Šiuo atžvilgiu Komisija pabrėžia, kad Graikija tikrai įrodė, kad kasyklos buvo uždarytos arba būtų buvusios uždarytos, jei „Ellinikos Xrysos“ nebūtų jų įsigijusi ([38]). Taigi, tokia investicija galėtų būti laikoma pradine investicija.

(145) Nepaisant to, faktas, kad „Cassandra“ kasyklų pardavimas turėtų būti laikomas pradine investicija, nereiškia, kad ši investicija laikytina derančia pagal 1998 m. regioninės pagalbos gaires. Neįvykdytos dvi tose gairėse nustatytos sąlygos, kaip nurodyta 146–152 punktuose:

(146) Pirma, „Cassandra“ kasyklų pardavimas yra *ad hoc* priemonė. Šiuo atžvilgiu 1998 m. regioninės pagalbos gairėse aiškiai sakoma: „Išlyga Sutarties [107] straipsnio [1] dalyje nustatytam nederėjimo principui gali būti taikoma regioninei pagalbai tik tuo atveju, jeigu galima užtikrinti, kad bus išlaikoma susijusių konkurencijos iškraipymų ir pagalbos naudos plėtrai pusiausvyra. <…> *Ad hoc* pagalbos išmokėjimas vienai kuriai įmonei arba pagalba, kurią skiriant apsiribota viena veiklos sritimi, gali daryti didelį poveikį konkurencijai atitinkamoje rinkoje, bet jos poveikis regiono vystymuisi gali būti visiškai nežymus. Apskritai tokia pagalba priklauso tam tikrų taškų ar sektorių pramonės politinėms priemonėms ir nukrypsta nuo tikros regioninės pagalbos prasmės ir tikslo. Pastaroji turi išlikti neutrali gamybos išteklių paskirstymo įvairiems ūkio sektoriams ir veiklos rūšims atžvilgiu. Komisija mano, kad, jei negali būti įrodyta kitaip, tokia pagalba neatitinka ankstesniame punkte nustatytų reikalavimų“ (gairių 2 punkto antra pastraipa).

(147) Nepaisant to, kad tuo metu, kai 2008 m. gruodžio 10 d. Komisija priėmė sprendimą pradėti tyrimą, Graikijos paprašyta pareikšti nuomonę dėl pagalbos derėjimo su SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktu ir 1998 m. regioninės pagalbos gairėmis, Komisija pabrėžia, kad Graikija niekaip neįrodė, kad pardavus „Cassandra“ kasyklas išlaikyta susijusių konkurencijos iškraipymų ir pagalbos naudos mažiau palankaus ūkininkauti regiono plėtrai pusiausvyra.

([38]) Reikia pripažinti, kad valstybė, kaip kasyklų savininkė, nebūtų pati jų ekonominiu požiūriu eksploatavusi. Todėl tai, kad „Ellinikos Xrysos“ įsigijo kasyklas, galėjo būti laikoma būtina siekiant užkirsti kelią to turto sunykimui remiamame regione.

(148) Antra, regioninė pagalba turi turėti skatinamąjį poveikį, t. y. ja turi būti suteikiama tikra paskata įmonei imtis investicijų, kurių kitaip ji nesiimtų remiamose vietovėse. Šiuo atžvilgiu gairėse sakoma, kad „pagalbos schemose turi būti numatyta, kad prašymas suteikti pagalbą turi būti pateiktas iki projektų įgyvendinimo pradžios“ ([39]). Ši sąlyga galioja ir *ad hoc* pagalbos priemonėms ([40]). Graikija neįrodė, kad pagalbos gavėja atitiko minėtą reikalavimą, taip pat prieš pradėdama projektą ji nepateikė pagalbos paraiškos.

(149) Be to, kalbant apie skatinamąjį poveikį, Komisija pabrėžia, kad Graikija nesurengė atviro ir besąlyginio „Cassandra“ kasyklų pardavimo konkurso. Komisija mano, kad toks atviras ir besąlyginis konkursas būtų leidęs išsiaiškinti, ar rinkoje yra daugiau investuotojų, pasirengusių investuoti į kasyklas. Kadangi tokio konkurso nebuvo, Komisija laikosi požiūrio, kad Graikija nepatikrino, ar rinkoje yra daugiau įmonių, pasirengusių investuoti į „Cassandra“ kasyklas, taigi, nepatikrino, ar reikia pagalbos, kuri turėtų skatinamąjį poveikį.

(150) Be to, Komisija pabrėžia, kad „Cassandra“ kasyklų įsigijimas yra investicija į kasybos sektorių. Šis pramonės sektorius yra imlus kapitalui, jame reikia didžiulių investicijų verslo plėtojimui ir veiklai. Nagrinėjamu atveju, remiantis „Behre Dolbear“ ataskaita, kapitalo sąnaudos „Skouries“ kasyklos plėtojimui ir statybai buvo 220 mln. EUR (žr. 66 punktą). Komisija atkreipia dėmesį, kad ši suma yra daug didesnė negu nagrinėjamos pagalbos suma, būtent 15,34 mln. EUR (žr. sudėtas sumas 111 ir 124 punktuose). Visų pirma, minėta pagalbos suma sudaro tik 7 % investicijų, kurių reikia vienai kasyklai. Be to, Komisija negavo jokių įrodymų, kad „Ellinikos Xrysos“ negalėjo imtis investicijų be pagalbos. Visiškai atvirkščiai, Graikija ir „Ellinikos Xrysos“ sutiko, kad pastaroji tikrai būtų dariusi kapitalo investicijas į kasyklų plėtojimą ([41]). Taigi, Komisija mano, kad nagrinėjama pagalba neturėjo skatinamojo poveikio ir nebuvo būtina, kad investuotojai norėtų įsigyti „Cassandra“ kasyklas.

([39]) Gairių 4.2 punktas.

([40]) 2009 m. sausio 14 d. sprendimo byloje T-162/06 *Kronoply prieš Komisiją*, Rink. p. II-1, 80 ir 81 punktai. Šiame sprendime pirmosios instancijos teismas nenustatė, ar nagrinėjama pagalba turi skatinamąjį poveikį, bet jame aiškiai teigiama, kad skatinamasis poveikis yra regioninės pagalbos derėjimo sąlyga ir kad 1998 m. regioninės pagalbos gairių 4.2 punkte „kalbama apie su laiku susijusią aplinkybę ir kad taip daroma nuoroda į tyrimą *ratione temporis*, kuris visiškai tinkamas skatinamajam poveikiui vertinti.“ Žr. 1998 m. spalio 14 d. Komisijos sprendimą dėl Austrijos pasiūlymo suteikti pagalbą „LiftgmbH“ (C (1998) 3212), kuriame pateikiamas neigiamas sprendimas remiantis tuo, kad pagalba didelės įmonės tiesioginėms užsienio investicijoms skatinamojo poveikio neturi.

([41]) Kaip nustatyta 2003 m. pardavimo sutarties 3 straipsnio 2–5 dalyse, iš „Ellinikos Xrysos“ reikalauta per 24 mėnesius nuo pardavimo sutartį ratifikuojančio įstatymo paskelbimo parengti investicinį planą, pateikti jį, kad būtų gauti reikalingi administraciniai patvirtinimai, ir įgyvendinti patvirtintą planą iki nustatyto administracinio termino.

(151) Galiausiai, Graikija niekaip neįrodė šios nagrinėjamos pagalbos skatinamojo poveikio.

(152) Tuo remdamasi Komisija mano, kad „Cassandra“ kasyklų pardavimas neatitinka reikalavimų, nustatytų 1998 m. regioninės pagalbos gairėse, kad ją – pagalbą pradinėms investicijoms – būtų galima skelbti derančia pagalba.

(153) Taip pat gali būti svarstoma, ar pagalba gali būti laikoma derančia, kaip veiklos pagalba, pagal 1998 m. regioninės pagalbos gaires. Gairėse pagalba apibrėžiama kaip pagalba, kuria siekiama sumažinti įmonės einamąsias išlaidas. Remiantis gairėmis, veiklos pagalba gali būti išskirtinai suteikta regionuose, atitinkančiuose reikalavimus, kad būtų galima taikyti SESV 107 straipsnio 3 dalies a punkte nustatytas išimtis.

(154) Tačiau, remiantis gairėmis, veiklos pagalba yra pagalba, kuria „siekiama sumažinti įmonės einamąsias išlaidas“ (4.15 punktas). Einamosios išlaidos yra ne kapitalo išlaidos ir paprastai jos yra periodinės išlaidos, reikalingos verslui gyvuoti. Tuo požiūriu nagrinėjama pagalba nefinansuojamos einamosios išlaidos, bet finansuojamos investicijos į pagrindinį kapitalą (kasyklų ir žemės įsigijimas) ir minėtos investicijos atleidžiamos nuo mokesčio (perleidimo mokesčio). Todėl nagrinėjama pagalba finansuojamos ne einamosios išlaidos. Taigi, Komisija mano, kad nagrinėjama pagalba neatitinka veiklos pagalbos apibrėžties, kuri nustatyta gairėse.

(155) Be to, remiantis gairėmis, veiklos pagalba gali būti teikiama reikalavimus atitinkančiuose regionuose tik jei jos lygis proporcingas problemoms, kurias siekiama sumažinti, ir pati valstybė narė turi įrodyti, kad yra kokių nors problemų, ir įvertinti jų svarbą. Nagrinėjamu atveju Graikija nepateikė jokio regiono problemų ir pagalbos lygio vertinimo ar apskaičiavimo, kad įrodytų, jog pastaroji proporcinga problemų mastui.

(156) Galiausiai, remiantis gairėmis, veiklos pagalba turi būti ribota laiko atžvilgiu ir laipsniškai mažinama. Komisija pabrėžia, kad nagrinėjamam pardavimui nenustatytas joks apribojimas laiko atžvilgiu ar laipsniškas mažinimas. Iš tikrųjų, ir pardavimo kaina, ir atleidimas nuo mokesčio, kaip nustatyta pardavimo sutartyje, nustatyta ir patikrinta neužsimenant apie kokį nors apribojimą laiko atžvilgiu ar sumažinimą.

(157) Taigi, Komisija laikosi nuomonės, kad pagalba negali būti laikoma derančia pagal gaires.

(158) Komisija daro išvadą, kad pagalba negali būti laikoma derančia pagal 1998 m. regioninės pagalbos gaires.

(159) Kalbant apie pagalbos derėjimą pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, skelbiantį tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant SESV 107 ir 108 straipsnius ([42]), Komisija mano, kad remiantis finansiniais skaičiais, kuriuos pateikė Graikijos valdžios institucijos, „Ellinikos Xrysos“ yra didelė įmonė, kaip nurodyta 12 punkte. Pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 5 punktą *ad hoc* pagalba, teikiama didelėms įmonėms, nepatenka į reglamento taikymo sritį.

(160) Be to, pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 8 straipsnio 3 dalį tais atvejais, kai į reglamento taikymo sritį patenkanti pagalba teikiama didelei įmonei, valstybė narė, remdamasi dokumentu, kuriame analizuojamas pagalbos gavėjo projekto ar veiklos gyvybingumas, turi patvirtinti, kad pagalba turi didelį skatinamąjį poveikį. Komisijai tokie įrodymai nepateikti.

(161) Galiausiai, vadovaujantis Bendruoju bendrosios išimties reglamentu, tiesiogiai su įmone susijusio turto įsigijimo, kai įmonė buvo uždaryta arba būtų buvusi uždaryta, jeigu nebūtų buvusi nupirkta, sąnaudos laikomos tinkamomis finansuoti sąnaudomis, jei sandoris vykdomas rinkos sąlygomis. Graikijos valdžios institucijos sutinka, kad sandoris vykdytas neskelbiant atviro, besąlyginio ir skaidraus konkurso ar neatliekant nepriklausomo „Cassandra“ kasyklų turto rinkos vertės vertinimo. Taigi, Komisija mano, kad nagrinėjamas pardavimas vykdytas ne rinkos sąlygomis.

(162) Apibendrinant galima pasakyti, kad „Ellinikos Xrysos“ suteikta pagalba yra nederanti pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą.

(163) SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta, kad „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“, gali būti laikoma derančia su vidaus rinka.

(164) Komisija mano, kad 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta išimtis nagrinėjamu atveju netaikoma ir kad „Ellinikos Xrysos“ neatitinka reikalavimų, kad jai galėtų būti suteikta sanavimo ir (arba) restruktūrizavimo pagalba. Remiantis 1999 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti, galiojusiomis 2003 m. pardavimo metu ([43]), 7 punktu „naujai įsteigta įmonė negali gauti sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbos net jei jos pradinė finansinė padėtis yra netvirta. T. y. tais atvejais, kai, tarkim, likvidavus anksčiau veikusią įmonę, vietoj jos sukuriama nauja arba kai pastaroji tik perima pirmosios turtą.“ „Ellinikos Xrysos“ yra įmonė, įsteigta prieš tris dienas iki „Cassandra“ kasyklų įsigijimo. Dar daugiau, restruktūrizavimo pagalba gali būti teikiama tik tuo atveju, jei parengtas patikimas restruktūrizavimo planas, o Graikija tokio restruktūrizavimo plano nepateikė. Apibendrinant galima pasakyti, kad „Ellinikos Xrysos“ suteikta pagalba yra nederanti pagal sanavimo ir (arba) restruktūrizavimo pagalbos taisykles.

(165) Galiausiai, kalbant apie pagalbą aplinkos apsaugai, „Ellinikos Xrysos“ privalėjo laikytis galiojančių aplinkos apsaugos standartų. Visų pirma, ji privalėjo investuoti į aplinkos apsaugą ir kasybos operacijas vykdyti laikydamasi Graikijos ir ES aplinkos apsaugos teisės aktų. Kadangi tai buvo privaloma pagal įstatymus, buvo nebūtina „Ellinikos Xrysos“ suteikti pagalbą, kad ji galėtų laikytis įstatymų.

IŠVADA DĖL DERĖJIMO

(166) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjamos pagalbos priemonės nedera su SESV.

(167) Visų pirma, Komisija mano, kad „Cassandra“ kasyklų rinkos vertės ir kainos, už kurią kasyklų turtas parduotas „Ellinikos Xrysos“, skirtumas yra įmonei „Ellinikos Xrysos“ suteikta nederanti pagalba. Komisija taip pat mano, kad mokestis, kurį būtų turėjusi sumokėti „Ellinikos Xrysos“ už kasyklų ir žemės įsigijimą, yra „Ellinikos Xrysos“ suteikta nederanti pagalba.

V **IŠVADA**

(168) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjamos priemonės yra pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „Ellinikos Xrysos“ suteikta valstybės pagalba. Visų pirma, Komisija mano, kad „Cassandra“ kasyklų rinkos vertės ir kainos, už kurią jos parduotos „Ellinikos Xrysos“, skirtumas yra „Ellinikos Xrysos“ suteikta nederanti pagalba ir kad mokestis, kurį būtų turėjusi sumokėti „Ellinikos Xrysos“ už kasyklų ir žemės įsigijimą, yra „Ellinikos Xrysos“ suteikta nederanti pagalba.

(169) Be to, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjamos pagalbos priemonės nedera su vidaus rinka. Visų pirma, Komisija mano, kad „Cassandra“ kasyklų rinkos vertės ir kainos, už kurią jos parduotos „Ellinikos Xrysos“, skirtumas yra „Ellinikos Xrysos“ suteikta nederanti pagalba ir kad mokestis,

([42]) OL L 214, 2008 8 9, p. 3.

([43]) OL C 288, 1999 10 9, p. 2.

kurį būtų turėjusi sumokėti „Ellinikos Xrysos“ už kasyklų ir žemės įsigijimą, yra „Ellinikos Xrysos“ suteikta nederanti pagalba.

(170) Vadovaujantis SESV ir Teisingumo Teismo praktika, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad konkreti valstybė narė turi panaikinti arba pakeisti pagalbą, kai nustatoma, kad ji nedera su vidaus rinka ([44]). Teismas nuolat teigė, kad valstybės prievolė panaikinti pagalbą, kurią Komisija laiko nederančia su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį ([45]). Teisingumo Teismo nuomone, šis tikslas yra pasiektas, jei gavėjas grąžina neteisėtą pagalbą ir taip praranda rinkoje turėtą pranašumą savo konkurentų atžvilgiu ir atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ([46]).

(171) Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/99 ([47]) 14 straipsnyje nustatyta, kad „jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“.

(172) Taigi, atsižvelgiant į tai, kad svarstomos priemonės laikomos neteisėta ir nederančia pagalba, pagalbos sumos turi būti išieškotos, kad būtų atkurta padėtis, buvusi rinkoje iki pagalbos suteikimo. Pradinis susigrąžinimo taškas turėtų būti laikas, kai pagalbos gavėjai suteiktas pranašumas, t. y. kai pagalba perduota pagalbos gavėjai, pagalbos gavėja taip pat turi mokėti palūkanas iki to momento, kai bus sugrąžinta visa pagalba.

(173) Nederantis priemonės pagalbos elementas yra „Cassandra“ kasyklų a) rinkos vertės ir kainos, už kurią jos parduotos „Ellinikos Xrysos“, skirtumo (14 mln. EUR) ir b) mokesčio, kurį būtų turėjusi sumokėti „Ellinikos Xrysos“ už turto, t. y. kasyklų ir žemės, įsigijimą, sumos (1,34 mln. EUR) suma. Ši bendra suma yra 15,34 mln. EUR.

(174) Be to, kalbant apie susigrąžinimą, Komisija pažymi, kad 2003 m. pardavimo sutarties 4 straipsnyje buvo dvi nuostatos dėl anuliavimo, kuriomis nustatyta, kad „Ellinikos Xrysos“ galėtų anuliuoti pardavimą šiais atvejais: a) Graikijos valdžios institucijos paskelbtų administracinį ar teisės aktą, kuriuo būtų keičiamas kasyklų leidimų statusas; arba b) būtų priimtas teismo sprendimas (susijęs su kasybos leidimų statusu) sustabdyti veiklą ar sustabdyti investicinio plano vykdymą. Abiem atvejais „Ellinikos Xrysos“ turtą grąžintų Graikijos valstybei, o jai būtų grąžinta 11 mln. EUR suma ir galbūt papildomas atlygis.

(175) Graikijos valdžios institucijos teigia, kad dėl Komisijos sprendimo susigrąžinti nederančią pagalbą šios dvi nuostatos gali būti aktyvuotos. Ar tai bus padaryta, priklauso nuo to, kaip aiškinama sutartis ir nacionalinė teisė. Tačiau, jei šios nuostatos būtų aktyvuotos, tai neturėtų poveikio Graikijos prievolei susigrąžinti šiame sprendime nurodytą pagalbos sumą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

15,34 mln. EUR valstybės pagalba, kurią Graikija, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, neteisėtai suteikė įmonei „Ellinikos Xrysos“, parduodama turtą ir žemę už mažesnę negu jų vertė kainą ir atleisdama nuo mokesčių, susijusių su pardavimu, siekdama išsaugoti darbo vietas, apsaugoti aplinką ir suteikti potencialiems „Cassandra“ kasyklų pirkėjams paskatą, nedera su vidaus rinka.

2 straipsnis

1. Graikija iš pagalbos gavėjos susigrąžina 1 straipsnyje nurodytą pagalbą.

2. Susigrąžintinos sumos yra su palūkanomis, skaičiuojamomis nuo tos dienos, kurią tos sumos suteiktos gavėjui, iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.

3. Palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir sukauptoms palūkanoms pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ([48]) ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 271/2008 ([49]), pakeitusio Reglamentą (EB) Nr. 794/2004, V skyriaus nuostatas.

4. Graikija atšaukia visas dar neįvykdytas pagalbos, minėtos 1 straipsnyje, išmokas nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

([44]) Sprendimas byloje C-70/72 *Vokietija prieš Komisiją*, Rink. 813, 13 punktas.
([45]) 1994 m. rugsėjo 14 d. sprendimas sujungtose bylose C-278/92, C-279/92 ir C-280/92 *Ispanija prieš Komisiją*, Rink. p. I-4103, 75 punktas.
([46]) 1999 m. birželio 17 d. sprendimo byloje C-75/97 *Belgija prieš Komisiją*, Rink. p. I-3671, 64–65 punktai.
([47]) OL L 83, 1999 3 27, p. 1.
([48]) OL L 140, 2004 4 30, p. 1.
([49]) OL L 82, 2008 3 25, p. 1.

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje minima pagalba turi būti susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2. Graikija turi užtikrinti, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

4 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Graikija Komisijai pateikia šią informaciją:

a) bendrą sumą (pagrindinę sumą ir palūkanas), kuri turi būti susigrąžinta iš pagalbos gavėjos;

b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis siekiant laikytis šio sprendimo, aprašymą;

c) dokumentus, kuriais įrodoma, kad pagalbos gavėjai nurodyta grąžinti pagalbą.

2. Graikija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių imamasi šiam sprendimui įgyvendinti, pažangą iki visiško 1 straipsnyje minimos pagalbos susigrąžinimo. Komisijai pateikus prašymą Graikija nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis siekiant laikytis šio sprendimo. Graikija taip pat pateikia informaciją apie jau susigrąžintas iš gavėjos pagalbos sumas ir palūkanas.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijai.

Priimta Briuselyje 2011 m. vasario 23 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Pirmininko pavaduotojas